

SÄG HEJ
till Öresunds
nya journal

Info Express

Öresunds journal

Ar. 2, Nr.10, JULI 2018, 28 SIDOR

www.infoexpress.se

KOSTNADSFRI (25kr:- FRIVILLIGT!)

En tidning för alla/En avis for alle/A Newspaper for Everyone

Öresundsregionen – dröm eller verklighet i vardande?

Officiellt räknas hela Skåne samt Själland, Lolland, Falster, Mön och Bornholm till det som brukar kallas Öresundregionen, eller *The Greater Copenhagen Area*.

Försätt sidan 2

Info Express satsar stort - bliver en avis for alle

”Derfor skal vi fra efteråret publicere artikler på både svensk og dansk, og for at forsikre os om at alle kan forstå dem, kommer de desuden at findes på engelsk.”

Försätt sidan 7

Info Express Goes Big - becomes a newspaper for everyone

”Because of that we will, with start in the autumn, publish articles in both Swedish and Danish, and to assure everyone will understand them, they will all be translated into English.”

Försätt sidan 6

Info Express satsar stort - blir en tidning för alla

”Därför kommer vi från och med hösten att publicera artiklar på både svenska och danska, och för att försäkra oss om att alla kan förstå dem, kommer de dessutom att finnas på engelska.”

Försätt sidan 7

Öresundsregionen – dröm eller verklighet i vardande?

Officiellt räknas hela Skåne samt Själland, Lolland, Falster, Mön och Bornholm till det som brukar kallas Öresundregionen, eller The Greater Copenhagen Area. Denna region är Nordens största och mest tätbefolkade storstadsområde med runt 4 miljoner invånare.

I årtionden har det talats om denna region som en enhet – om än diskussionerna kanske varit mer koncentrerad till städerna i direkt anslutning till, eller väldigt nära Öresund. Trots att ingen broförbindelse fanns talades redan på 70- och 80-talet om att detta var en region som hade betydligt mer som förband än som särskilde. Malmöbor och helsingborgare, sades det, hade betydligt mer gemensamt med köpenhamnare och Helsingörbor än de hade med stockholmare. Emellanåt skämtades det också (både från Malmö- och Stockholmshåll) att gemenskapen också gällde det rent språkliga; stockholmaren kunde inte skilja på en skåning och en dansk och malmöbon sa sig förstå köpenhamnaren bättre än stockholmaren.

Den där riktiga gemenskapen – känslan av att man var öresundsbo snarare än svensk eller dansk – ville dock aldrig riktigt infinna sig. Kanske berodde det på danskarnas ilska över att svenskarna bestämde sig för att bygga ett kärnkraftverk i Barsebäck, kanske berodde det på att svenskarna trivdes i rollen som storebror. Och när den danska kronan plötsligt blev mycket mer värd än den svenska förändrades också styrkebalansen. Det blev aldrig riktigt ett "vi". Det fanns fortfarande en känsla av "vi och dom" (något som stärktes ytterligare under perioden av de stärkta ID-kontrollerna vid bropassage).

Men, sades det, det största hindret är det där förbenade vattnet. Även om det är trevligt att tura så är det ändå så att vattnet förstärker känslan av att man beger sig till ett annat land, en annan kultur – svenskarna till ett land där man "hygger sig", dricker öl mitt på dagen och där damerna röker cigarr; danskarna till ett land med ordning och reda och jantelag (f.ö. introducerad av en författare född i Danmark). Vattnet är det som skiljer oss åt. Får vi bara en bro löser allting sig.

Och visst kan vi se att bron har förändrat en hel del. Fler svenskar jobbar i Danmark, fler danskar bor i Sverige och rörelsen över Öresund är mer frekvent. Men har den ökat känslan av en gemensam region? Har den gjort att människorna i regionen känner sig som öresundsbor?

Just nu lobbar Helsingborgs kommun kraftigt för en fast förbindelse även mellan Helsingborg och Helsingör. Enligt dem är ytterligare en förbindelse över sundet avgörande för tillväxt och arbete.

Det är naturligtvis omöjligt att veta vilka effekter Öresundsbron haft

på ekonomi, arbetstillfällen och tillväxt, då ingen referensgrupp finns; vem vet vad som hänt om bron aldrig hade byggts? De flesta experter är dock överens om att bron haft väldigt positiva effekter inom dessa områden. Och det finns naturligtvis inget som talar emot att en HH-tunnel, eller någon annan form av förbindelse, skulle ha samma effekt. Men kommer ytterligare en förbindelse förbättra känslan för en Öresundsregion, få människor i regionen att känna sig som öresundsbor? Vem vet?

När bron byggdes var drömmen att skapa en region som kunde agera motpol till den svenska och danska staten. Utöver att bron, naturligtvis, skulle bidra till tillväxt och en ökad sysselsättningsgrad, skulle de kulturella, sociala och ekonomiska skillnaderna utjämnas. Och visst kan vi konstatera att vi kommit en bit på vägen, men vi kan väl lika säkert konstatera att vi har lång väg kvar. Allt fler danskar och svenskar bor grannar och/eller arbetar på samma arbetsplats. Samarbetet mellan myndigheter, näringsliv och samhälle har ökat. Människor verkar också i allmänhet ha större språkkunskaper och kan kommunicera utan att gå över till engelska. Ändå känns det som att någonting saknas, som att vi inte riktigt är där.

Man kan ju naturligtvis fråga sig om en känsla för öresundsregionen som överträffar känslan av att vara svensk eller dansk är någonting eftersträvänt. Finns det en vinst i att malmöbon hellre identifierar sig som öresundsk än som svensk, eller att Helsingöraren känner sig lika öresundsk? Vad skulle vi egentligen vinna på det?

Vi bor i en storstadsregion med alla de fördelarna – ekonomiskt, kulturellt, socialt etc. – som det innebär, utan att känna oss instängda i storstaden, utan att behöva avvara den lantliga miljöns alla fördelar. Öresundsregionen (eller Örestad som det är dags att åter slå ett slag för) är på många sätt en idealisk storstad. Problemet är att den är så tydligt tudelad. Inte av Öresund i sig, som ju bara är vår Themsen, vår Seine, vår Hudson River, utan av känslan av att inte tillhöra ett och samma folk. Den dag vi alla känner oss som öresundsbor, den dagen kan vi på allvar ta upp kampen med omvärlden.

Så här i tider av fotbolls-VM, när alla människor tillåter sig att vara extremt nationalistiska och även den mest inbitne skåneseparatisten känner sig fullständigt blågul och varenda dansk, oavsett om hen bor och jobbar i Malmö, och kanske t.o.m. är gift med en redig skåning, känner sig "Rød og Hvid", utkristalliserar sig en fullt rimlig lösning: Kanske är det inte främst ytterligare en förbindelse över sundet vi behöver. Kanske är det helt enkelt ett gemensamt fotbollslag.

Eller också är det en gemensam tidning.

Temadagar 10/7 – 31/07

Under året finns det en mängd högtidsdagar, mer eller mindre seriösa, varav många sällan uppmärksammas. En del är nationella högtidsdagar (som t.ex. Juldagen och Första maj), vilket ofta innebär att dagen är röd i almanackan och vi är lediga. En del är av FN fastslagna datum (som t.ex. Internationella dagen för pressfrihet 3/5), medan andra dagar kan vara allt från Internationella barfotalöpningsdagen till Internationella Tigerdagen. I vår webbtidning www.infoexpress.se publicerar vi varje dag (utom, naturligtvis, de få dagar ingen högtidsdag finns) artiklar om dessa högtider, jämte en mängd andra intressanta texter. Fram till nästa nummer av vår papperstidning rekommenderar vi varmt att ni går in och läser där.

Under kommande period är det dessa högtidsdagar som gäller.

10/7 Hoya – Porslinsblommans dag
11/7 FN:s befolkningsdag, Internationella råkostdagen
12/7 Fulhetens dag

13/7 Internationella Rock 'N Roll-dagen, Paltdagen
14/7 Ledig för den som vill starta en högtidsdag
15/7 Skånska flaggans dag, Tornedalingarnas dag, Baddräktsfria dagen
16/7 Ledig för den som vill starta en högtidsdag
17/7 Dagen för världsomfattande rättvisa, Emojins dag
18/7 Internationella Nelson Mandela-dagen, Ölets dag
19-21/7 Lediga för den som vill starta en (eller flera) högtidsdag(ar)
22/7 Approximativa pi-dagen
23/7 Varmkorvens dag (Hjördis kommenterar 23-25/7)
24/7 Internationella BDSM-dagen, Drive-thru-dagen
25/7 Trä nålen-dagen
26/7 Bellmandagen
27/7 Sjusovardagen, Gå på styltor-dagen, SysAdminDay (Hjördis)
28/7 Alla föräldrars dag, Jaktornets dag, Världshepatitdagen
29/7 Internationella tigerdagen, Lasagnens dag
30/7 Pocketbokens dag, Världsbroderidagen
31/7 Dagen för ovanliga instrument (Hjördis)

Info Express

X Solutions HB. Org nr: 969778-9353
Tidningschef/Ansvarig utgivare: Laurentiu Mihai.
Redaktör: Mats Björlin, E:mats.bjorling@infoexpress.se
Krönikör: Torsten André; Skribent: Bianca Mihai
Tryck: Pressgrannar AB, Linköping.

Kontaktuppgifter

Internet: www.infoexpress.se
E-post: redaktion@infoexpress.se
Tipsa oss på: tips@infoexpress.se
Hälsa på: hello@infoexpress.se
Telefon redaktion: 040 89 905

Företagsannonser

W: www.infoexpress.se / www.xtakes.se
E: annonsering@infoexpress.se
jobb@infoexpress.se
M: 0761 888 442; 0739 232 969

Prenumerera på: prenumeration@infoexpress.se

Allt material i tidningen lagras digitalt. För ej beställt material ansvaras ej. De som sänder in material anses medge till digital lagring och publicering.

Här hade du kunnat ha din reklam!

Just nu är det ytterst fördelaktigt att annonsera i Info Express.

Vill du nå ut med oss? Vi har sänkt priserna rejält!

Missa inte chansen att vara med i nästa nummer, som kommer ut augusti månad.

Ring oss på 040-8990 eller gå in och fixa det direkt på vår hemsida:

www.infoexpress.se under "Annonsera".

Söker du personal?

jobb.infoexpress.se

*Just nu kan du publicera upp till **5** gratisannonser!*

Vill du bli Info Express partner?

För att nå ut till så många som möjligt behöver vi köpa tidningsställen som vi kan placera ut i hela Öresundsregionen

Men för att lyckas med detta behöver vi ditt stöd.

Utöver att du medverkar till att en kvalitativ tidning sprids och att människor får chans att läsa en tidning som verkar för att ena Öresundsregionen, kommer du att få god reklam på flera sätt:

- *Good-will för att ni stöttar ett nytt och positivt projekt*
- *Annonser i vår tidning*
- *Annonser i vår webb-tidning*
- *M.m.*

Hussein Hassoun – en verklig entreprenör

Jag är arbetsnarkoman, så det blir inte lätt att trappa ner. Jag mår bra av det. Jag dricker varken kaffe eller sprit, och jag röker inte. Arbete är min drog. Så jag kommer aldrig att sluta att jobba. Jag kommer att arbeta tills jag dör.

Däck, överallt däck. 6600 m² med verkstad, lager, kontor och en nyligen öppnad biltvätt breder ut sig i hörnan av Scheelegatan och Knivgatan och när ägaren till CityDäck, Hussein Hassoun, visar mig runt i lokalerna blir jag nästan snurrig. På kontoren finns visserligen inga däck, men i receptionen är en hel vägg klädd med fälgar. Och ytorna i sig är tillräckliga för att jag nästa ska gå vilse.

”30000 däck ligger just nu i förvaring till kunder. Dessutom finns cirka 60000 nya däck, en del i en separat lagerbyggnad”, säger Hussein.

Men det finns inte bara däck. Utöver den rymliga huvudverkstaden, där däckbyte, balansering och liknande sker, visar Hussein stolt runt i verkstäder för svarvning, svetsning och lackering och annat som jag inte riktigt förstår.

Just nu är det lågsäsong. Trots det är flera bilar inne för däckbyte. ”Men under högsäsong är verkstaden helt full. Vi arbetar så snabbt vi kan, men det går inte att undvika att det blir köer. Sedan vi flyttade hit har vi dock ordnat så att det ska bli så bekvämt och trevligt som möjligt för våra kunder under väntetiden. Och när vår nya reception står färdig blir det ännu bättre. Det kommer att bli en kafeteria, ett lekrum för barnen där de bl.a. själva får byta däck på en stor leksaksbil, samt arbetsplatser där kunderna kan sitta med sin laptop och fortsätta arbeta medan vi fixar deras däck”, ler Hussein. ”Man ska inte behöva lämna bort barnen eller ta ledigt från jobbet. Allt ska kunna skötas samtidigt som man får nya däck.”

Bild: Hussein Hassoun tillsammans med sin bror Muhamed

Hussein Hassoun kom till Sverige från Palestina 1986. Då var han två år. Hela hans liv har varit i Sverige, och han känner sig svensk, men visst har han mött en del rasism. Framför allt har han många gånger känt sig en aning utanför. ”Det är dock bara som privatperson. När jag arbetar känner jag mig aldrig utanför och blir heller aldrig negativt bemött p.g.a. mitt ursprung.” Han gick i skolan först på Örtagård och sedan på Stenkulaskolan. Hans lärare berättar om en liten, väldigt ambitiös och oerhört snäll elev, som aldrig tycktes gå att rubba. Visst hände det att de större killarna försökte ställa till bråk. Men det rann av honom som vatten på en gås. Han gick alltid starkt ur allting, och även om han inte tillhörde innegänget var han tydligt respekterad av både lärare och elever.

Snäll och ambitiös är han fortfarande. ”Han är den snällaste killen jag vet”, säger Tommy Wilhelmsson, som varit med nästan från start, ”fruktansvärt snäll. Och drivande och energisk. Och oerhört smart. Han vill vara med och ha koll på allting, och han har precis allting i huvudet. En fantastisk grabb.”

Redan som 10 - 11-åring började han jobba efter skolan. ”Varje

Bild: Hussein Hassoun tillsammans med sin bror Muhamed (t.v.) och Bernhard Rosvall (t.h.)

dag efter skolan cyklade jag till jobbet”, ler han. Pappa lackade bilar i Kvarnby och där fanns en stor hög med däck. Han och storebror började sälja dessa och upptäckte snart att det fanns en marknad. ”På den tiden fanns det inte så många som sålde däck”, säger Hassoun med ett leende. Då började de importera däck från Tyskland, och verksamheten blev större och större. När de ,mer eller mindre, blev utslängda därifrån valde bröderna olika vägar och Hussein skaffade sin första egna lokal, bara ett stenkast från hans nuvarande ställe. Då var han 16 eller 17.

”I början var jag faktiskt lite rädd för att starta eget. Jag visste inte hur det funkade, jag kände inte till lagar o.s.v. Men jag är envis. Det skrämde inte bort mig. Jag lärde mig, forskade och så startade jag eget. Men lite nervös var jag allt i början.”

I lokalen på Industrigatan blev han dock inte så långvarig. ”Efter ett tag fick jag inte vara kvar där heller”, skrattar Hussein. ”Fastighetsägaren tyckte att det blev för trångt, att jag hade för många kunder. Men han var väldigt snäll, så han flyttade mig till Norra Grängesbergsgatan där han hade en annan lokal. Först tänkte jag att det var alldeles för stort för oss, så i början hyrde vi ut halva. Men efter tre månader var vi tvungna att säga upp dem eftersom vi själva behövde hela lokalen.” Därefter har det bara gått uppåt, och i fjol räckte lokalen på Norra Grängesbergsgatan inte längre till. Då var det dags att flytta till Scheelegatan. Men Hussein tänker inte stoppa där.

Nästa stora projekt är att starta upp verksamhet också i Vellinge, i en lokal som är ännu större än den på Scheelegatan. ”Vi hade egentligen tänkt starta i Eslöv, där vi redan köpt en tomt, men nu blir det först i Vellinge, där lokalen snart står färdig. Vi kör igång där om två månader.” Efter det tänker han sig att det är dags att bygga i Eslöv och det finns planer på att starta verksamhet på flera olika ställen i Sverige. Dessutom kan det intressera våra danska läsare att det också finns tankar på att starta upp verksamhet i Köpenhamn.

I Vellinge behöver han lika många anställda som i Malmö och ännu har han inte fyllt kvoten. Hussein märker också av bristen på kvalificerad arbetskraft. Han har dock ute annonser och är övertygad om att han kommer att ha full stab när det väl är dags att öppna. Men om du som läser detta är duktig på att byta däck, är det kanske inte fel att ta kontakt med CityDäck.

Några av alla de fälgar som täcker ena väggen i receptionen

Utöver däckverkstäderna, som alltså kommer att bli fler och fler, har Hussein öppnat biltvätt i direkt anslutning. ”Men det är mer som en service till våra kunder. Jag räknar inte med att det blir så mycket pengar på det”, säger han. Dessutom driver han också Däcklogistik som är generalagentur för två däckmärken – bl.a. Lassa som tillverkas av Bridgestone – och två fälgmärken, vilka han säljer till andra däckfirmor. ”Jag ser dem inte som konkurrenter utan som kollegor. Jag jobbar hellre med dem än mot dem. De köper ju ändå däck och fälgar. Då är det ju bättre att de köper av oss.”

Det märks tydligt att Hussein har ett oerhört driv och att han trivs med att arbeta mycket. Och även om framgång föder framgång, så har den naturligtvis också ett pris.

”Jag jobbar väldigt mycket just nu, och är tyvärr inte tillräckligt mycket med familjen. Vi försöker lösa det så att de kommer hit ibland, men jag har ändå lite dåligt samvete för att jag träffar dem för lite. Men jag kommer inte att hålla på så här alltid. Jag vill bygga upp och nå mitt mål. Sedan kommer jag att trappa ner. Och då ska jag vara mycket mer med familjen. Men jag har inte nått mitt mål ännu. Det är några år till. Jag är arbetsnarkoman, så det blir inte lätt att trappa ner. Jag mår bra av det. Jag dricker varken kaffe eller sprit, och jag röker inte. Arbete är min drog. Så jag kommer aldrig att sluta att jobba. Jag kommer att arbeta tills jag dör. Men jag ska lägga mer tid på familjen i framtiden. Nu jobbar jag sju dagar i veckan och ofta blir det väldigt sena kvällar. Igår var jag t.ex. här till klockan ett på natten.”

”Det har hänt någon gång att jag inte jobbat på två dagar. Då har jag mått dåligt och varit tvungen att snabbt köra till jobbet och stilla mitt beroende”, skrattar Hussein

Bättre en tjuga i handen...

”Vi har ett talesätt”, säger Hussein Hassoun, ”att om man inte får betalt av sin första kund, betyder det att det kommer gå illa i framtiden. Min allra första kund hade inga pengar med sig och ville betala i efterhand. Jag hade mina farhågor och bad honom därför betala vad han hade på sig. Tjugo kronor var inte särskilt bra betalt för det jobb jag hade utfört, men de var oerhört viktiga. De var de första pengarna som kom in i mitt nystartade företag. De betydde allt. Nu hade företaget börjat dra in pengar. Jag var på rätt väg. Jag bestämde där och då att denna tjuga skulle jag aldrig använda. Den skulle ramas in. Detta är starten och den ska gå i arv till mina barn.”

Intervju och foto av Mats Björling
mats.björling@infoexpress.se

Nyckeln till framgång

Hussein Hassoun säger att det viktigaste för att nå framgång är att vara driven och envis. ”Det finns bra dagar och det finns dåliga dagar, men man ska aldrig ge upp. Jag ser de dåliga dagarna som utmaningar. ’Okej, nu har det gått dåligt här. Hur gör jag för att vända det? Hur gör jag för att göra det till något positivt?’ Sitter man bara och tänker på det negativa, tappar man lusten. Men jag ger inte upp. Jag har satt upp mål, och dem ska jag nå, även om jag faktiskt inte exakt kan säga var det kommer att sluta”, skrattar Hussein. ”Jag är definitivt inte färdig ännu.”

Även om såväl Hussein och Tommy Wilhelmsson som Bernhard Rosvall (som Hussein kallar sin extrapappa) alla betonar att det är just dessa egenskaper som gjort honom så framgångsrik, finns det nog också en annan stark anledning till hans framgång. Kanske det hänger samman med hans snällhet, kanske är det helt enkelt bara som han är smart. Eller så är det bara ett självklart val.

När han startade upp skötte han allt själv, från däckbyte till bokföring. Nu består hans team av drygt tio heltidsanställda – varav fem inom administration – och under högsäsong arbetar 25 personer i hans företag. Men han går ofta fortfarande ner på golvet och byter däck eller svetsar. Och han räds inte för att städa toaletterna eller att sopa, trots att många av hans anställda tycker att chefen inte borde göra sådant. ”Men det gör också att vi kommer närmare. Jag tror inte på en auktoritär chefsstil. Vi är mer som en familj. Mina anställda är väldigt nära mig. Jag ser aldrig ner på dem. Det de gör, gör jag också. Det gör att de får mer energi och känner sig välkomna på jobbet. Och så är det viktigt att vara generös. Jag ger dem alltid extra. Alltid.”

Med nöjda anställda blir resultatet naturligtvis också bättre. Kanske har hans ledarstil varit lika viktig för hans framgång som hans envishet, driv och energi. Kanske är det just de där egenskaperna som hans lärare såg i honom – snällhet och ambition – som gjort Hussein Hassoun till Stenkulaskolans absolut mest framgångsrike elev. Kanske i konkurrens med Zlatan Ibrahimovic.

Info Express Goes Big - becomes a newspaper for everyone

Bild: Laurentiu Mihai

“Because of that we will, with start in the autumn, publish articles in both Swedish and Danish, and to assure everyone will understand them, they will all be translated into English”

Info Express has existed as a local paper for a while now, but the owner, Laurentiu Mihai, doesn't want to rest on his laurels.

“As it is now, there is no newspaper for the entire region,” he says to the paper. “With the bridge and the very closely related languages, the Oresund region is, more or less, one unit. Most people from Malmo have probably been to Copenhagen more times than they've been to e.g. Kristianstad, and definitely more times than they've been to their own country's capital. The same goes for people from Helsingborg and Elsinore. And for the Danes, Scania has long been attractive, thanks to them being able to shop a lot cheaper here.”

His vision is that the newspaper shall be a paper for everyone living and staying in the region: Danes, Swedes, newcomers, tourists etc.

“Because of that we will, with start in the autumn, publish articles in both Swedish and Danish, and to assure everyone will understand them, they will all be translated into English. Already today we translate quite a few of our articles into English to make our writing available for as many as possible. But, as said, by autumn we will go even further and not only write in two, but three languages, something no one else have dared before. It's going to be tough. But we are tough, we are going to make that too,” Laurentiu states with a smile.

Maybe it will be difficult fixing crossword puzzles in three languages, but apart from that, the newspaper will be trilingual, which is why we already no publish this article in three languages. Laurentiu also hopes the schools will discover the brilliance in this construction. “They could use Info Express both in English Class and for when it's time to study Danish. Maybe, in this way, they will even study more Danish. And I Danish schools they can do the same thing when studying Swedish. And this, at that, without any cost!”

When the owner of the newspaper utters these last words, you can see him cloud up a little. He wants the newspaper to be free. It is supposed to be a paper for everyone – for Swedes and Danes, for newcomers and visitors, for the poor and the rich, for the unemployed and for managers. That is the thought. At the same time he wants the paper to develop and grow and become a newspaper everyone can gain from; readers, advertisers and Info Express. And then the paper needs to do money in some way. So far it has been hard and tough work trying to get advertisers and other financiers. But Laurentiu is, as always, optimistic.

“People in the region will discover what a unique newspaper Info Express is. There is a need for our paper in the region. And as soon as people will discover this, it will all work out just fine. Then there is only one way. Up!” he laughs and squints his eyes.

Mats Björling - Info Express
mats.bjorling@infoexpress.se

Publicera **ditt erbjudande/katalog** för **endast 99:- / månad**

www.xtakes.se

What You, as a Newcomer, Need To Know About Sweden and the Swedes

In Sweden, as in all other countries, there are unwritten rules that are not easily detectable when newly having arrived in the country. Admittedly, some of our rules have started to wither because of the internationalization, but many of them are still as valid as they were in the 50s and the 60s. Other rules seem to have vanished, but if you look deep down you will see they are definitely still in force.

Our aim is to help you who newly arrived in Sweden with hints and tips about what to be aware of and how to act, and maybe amuse the ones who have lived here all your life by pointing out things you definitely know but maybe haven't thought about. It is written with a humorous twinkle, but basically everything is true.

In a previous issue we have talked about how to act on the bus and how to handle boasting. Today it is all about coffee.

3. Coffee is among the most important things to the Swede

The Swede drinks second most coffee in the world, only beaten by the Fin. But the quantity is not really what is important here. To Swedes coffee is sacred. The entire day, more or less – whether you are free or at work – revolves around the coffee-drinking.

As the word coffee-drinking (kaffedrickande) is a rather long and complicated word, we instead most often use the word fika – a funny reversal of the word kaffi which is a variation of the Swedish word for coffee (kaffe). We call cafeterias fik, we meet to fika and most work places have scheduled fikaraster (coffee breaks).

The important thing to know about the “fiking” is that it is not optional: If someone offers you fika you say “Yes thank you”, notwithstanding whether you like coffee or not (if you don't like coffee you better keep it a secret as it is considered somewhat suspicious), and however much you have to do at work, you mustn't miss the coffee-breaks, when you, at most places, gather around the coffee machine.

It is when fiking with other people – in your spare time as well as at work – you become a member of the group. Likewise you can be sure that if you are not present you become a conversation topic. And it is not likely that people dare to say anything positive about a person who doesn't fika.

As important as never to say no to coffee is always to offer coffee when you have visitors (more about visits in the next text). A person failing to offer coffee on such an occasion will for sure become a persona non grata if he or she doesn't repair the damage immediately, e.g. through explaining his or her unawareness of this particular part of Swedish social protocol and by promising it will never happen again.

If all involved (i.e. you as well as all guests – coffee drinkers have veto) prefers tea, you may exchange coffee for tea, but then it is important that this is kept a secret within the group as it otherwise will lead to all others seeing you as geeks, and then your guests will blame you. In the concept fika there is of course coffee (or in special cases (see above) tea), but in most cases outside of work, the one serving just “en slät kopp kaffe” (a plain cup of coffee) will be considered a miser. There must absolutely be cookies (so called coffee bread) with the

coffee. On some occasions sandwiches will also do, preferably on fresh rolls. If you are not sure of what culture is prevalent in the group, you should serve both cookies and sandwiches. The most important thing, however, is the coffee. By all means, never forget that.

Also when you invite people home for dinner, it is considered an unforgivable mistake not to serve coffee after dinner (“coffee on the food”).

The same goes for informal meetings with Swedes. If you want to meet a Swede informally, you do not ask: “Do you want to meet to talk?” as it will be perceived as badly as if you sit down beside a stranger in the bus (see article 1. in this series). Instead you ask: “Do you want to have a cup of coffee?” If you then talk or not when meeting at the fik is not of importance. What is important is that you drink coffee.

4. Swedes do not appreciate spontaneous visits

It is possible, perhaps even probable, that, in the country you lived in before, you used to get spontaneous visits by friends, relatives and neighbours and that you as often made spontaneous visits yourself. Such behaviour is by most Swedes considered a massive invasion of privacy and if you want to keep this amicable habit you need to have at least a couple of friends that were not born in Sweden.

However, if you want to become a member of the Swedish society and have Swedish friends it is absolutely necessary that you learn the following:

- If you want to come and visit a newfound Swedish friend you should wait for an invitation. If you, for some reason, feel you absolutely need to visit him or her and cannot wait for an invitation, you must observe the following:
 - o If you have never visited your friend before, none of the below is valid; the first visit must be preceded by an invitation. It is not until after that you can act as suggested below.
 - o You must absolutely not come without announcing your visit beforehand. As the Swede would have put it: “That's what phones are for”.
 - o When you phone (or possibly text) you must definitely not start with asking if you can come visit. You must start with chatting in general and embed your question nicely.
 - o You can always be sure the Swede has coffee, but as it is you who have invited yourself, you cannot be sure there are cookies or fresh rolls. This means you have to bring some.
- You should not feel sad because your Swedish friends never come visit you. They are simply waiting for an invitation from you. If you want visitors, you need to invite them. And when they come, you of course need to offer coffee.
- Neighbours are to be kept at a distance. If your neighbours aren't also your friends and/or your relatives, you ought neither to invite them nor visit them spontaneously or expect them to invite you. If you want contact with your neighbours, you better wait for the annual tenant compound party.

Vaxkassetter 100 ml
14 kr/st

Vaxremsor rulle 80m
99 kr/st

Vaxremsor 100st
25kr

www.vaxkassetter.se

La Boire
Konditori & cafe

Öppettider
Mån-Fre: 09-20
Lör-Sön: 10-19

Rosengård köpcentrum
Tel: 0737 79 80 99

Vad man som nyanländ måste veta om Sverige och svenskarna

Sverige, precis som i alla andra länder, finns oskrivna regler som det inte är helt lätta att upptäcka när man alldeles nyligen kommit hit. Visserligen har en del av våra nor-mer börjat luckras upp i samband med internationaliseringen men många av dem har ännu en lika stark ställning som på 50- och 60-talet. Andra anses utåt ha försvunnit, men om du tittar djupt ner i folksjelen är de lika giltiga nu som då.

Vi tänkte hjälpa dig som är nyanländ med lite tips om vad du ska tänka på, och kanske roa dig som bott här i hela ditt liv genom att belysa sådant som du garanterat känner till men kanske inte tänkt på. Det är skrivet med glimten i ögat, men i grunden är alltsammans helt sant.

I ett tidigare nummer har vi skrivit om hur man ska agera på bussen och hur man ska hantera skryt. Idag handlar det om kaffe.

3. Kaffe är bland det viktigaste som finns för svensken

Svensken är den som dricker näst mest kaffe i världen. Barra finnarna är värre. Men det är egentligen inte mängden som är det viktigaste i sammanhanget. För svensken är kaffet heligt. I stort sett hela dagen – oavsett om man är ledig eller arbetar – kretsar kring kaffedrickandet.

Eftersom ordet kaffedrickande är lite omständligt att säga använder vi oftast istället ordet fika – en lustig omkastning av ordet kaffi – en variantform av ordet kaffe. Vi kallar kafeterior och konditori för fik, vi träffas för att fika och på de flesta arbetsplatser finns det schemalagda fikaraster.

Vad som är viktigt att veta är att fikandet inte är något man kan välja bort: När det bjuds på fika tackar man ja, oavsett om man gillar kaffe eller inte (om man inte gillar kaffe bör man för övrigt hålla tyst om det eftersom det anses en aning suspekt), och oavsett hur mycket man har att göra på jobbet så får man inte missa fikarasterna, där man på de flesta ställen samlas kring kaffemaskinen.

Det är när man fikar med andra människor – på fritiden såväl som på arbetsplatsen – som man kommer in i gänget. Lika säkert kan man räkna med att om man inte är närvarande blir man i stället samtalsämne. Och det är inte troligt att någon vågar säga något positivt om någon som inte fikar.

Lika viktigt som att man aldrig tackar nej till kaffe är att man alltid måste bjuda på kaffe när man får besök (mer om besök i nästa text). Den som underlåter att bjuda på kaffe vid sådana tillfällen blir garanterat paria om hen inte ser till att reparera sitt misstag omedelbart, t.ex. genom att förklara att hen inte kände till detta om det svenska samhället och att det aldrig någonsin ska upprepas.

Om samtliga inblandade (d.v.s. både man själv och alla gästerna – kaffedrickarna har veto) föredrar te, går det bra att byta ut kaffet, men då är det viktigt att detta aldrig kommer ut utanför gruppen eftersom detta annars kommer att leda till att alla andra ser er som kufar och då kommer dina gäster att lägga skulden på dig.

I begreppet fika ingår självklart kaffe (eller i undantagsfall (se ovan) te) men i de flesta sammanhang utanför arbetsplatsen kommer den som bara servera en slät kopp kaffe ses som en snåljåp. Till kaffet bör det absolut serveras kakor, eller kaffebröd som det ofta kallas. I vissa

sammanhang fungerar det också med smörgåsar, helst på nybakade franskbrödbullar. Är man osäker på vilken kultur som gäller i gruppen bör man för säkerhets skull servera både kakor och smörgåsar. Det viktigaste är dock kaffet. Glöm absolut inte det.

Även när du bjuder hem på middag så anses det vara ett oförlåtligt misstag att inte efter middagen servera kaffe ("kaffe på maten").

Likadant gäller om du vill ha till ett informellt möte med någon svensk. Då frågar du inte "Ska vi träffas och prata?" eftersom det kan uppfattas nästan lika illa som om du sätter dig bredvid en främling på bussen (se artikel 1. i denna serie). I stället frågar du "Ska vi ta en fika?" Om ni sedan pratar eller inte när ni väl träffas på fiket, spelar inte så stor roll. Det viktigaste är att ni dricker kaffe.

4. Svensken gillar inte spontana besök

Det är ju tänkbart, kanske till och med troligt, att du i det land du tidigare bott i ofta fick spontana besök av vänner, släktingar och grannar och att du lika ofta själv gjorde spontana besök. Ett sådant beteende anses av de flesta svenskar som integritetskränkande och om du vill behålla denna trevliga vana bör du se till att åtminstone några av dina vänner inte är infödda svenskar.

Om du vill komma in i det svenska samhället och få svenska vänner är det dock absolut nödvändigt att du lär dig följande:

- Om du vill komma och hälsa på en nyfunnen svensk vän bör du helst vänta på att bli inbjuden. Om du av någon anledning känner att du absolut vill komma hem till hen och inte kan vänta på en inbjudan måste du observera följande:

- o Om du aldrig tidigare hälsat på din vän gäller inget av det nedanstående; första besöket måste absolut föregås av en inbjudan. Det är först efter det som du kan följa det som står nedan.

- o Du får absolut inte komma utan att meddela detta först. Som svensken skulle ha sagt: "Det är sånt telefonen finns till för."

- o När du ringer (eller möjligen SMS:ar) får du absolut inte börja med att fråga om det går bra att du kommer hem till din vän. Du måste börja med allmänna saker och sedan bädda in din fråga snyggt.

- o Du kan alltid räkna med att svensken har kaffe hemma, men eftersom det är du som själv bjudit in dig är det inte säkert att det finns kakor eller färska franskbrödbullar hemma. Alltså måste du ta med dig detta.

- Du ska inte bli ledsen för att dina svenska vänner aldrig kommer och hälsar på dig. De väntar helt enkelt på en inbjudan från dig. Vill du ha besök måste du bjuda in dem. Och när de sedan kommer måste du naturligtvis bjuda på kaffe.

- Grannar bör man hålla på ett visst avstånd. Om dina grannar inte också är dina vänner och/eller dina släktingar bör du varken bjuda in dem på fika, spontant besöka dem eller räkna med att de bjuder in dig. Vill du ha kontakt med dina grannar bör du vänta tills det anordnas en gårdsfest.

Mats Björling - Info Express
mats.bjorling@infoexpress.se

Uthyrning av cyklar & elmopeder med tre års garanti

**24 mån
delbetalning
0% ränta**

Adress: Lundavägen 17D, 212 17 Malmö, Tel. 0709 623 333, W: www.tkcyklar.se, E: info@tkcyklar.se

Är det möjligt att skapa ett idealt samhälle?

Många tänkare och visionärer – författare, filosofer, konstnärer och vetenskapsmän – har haft ett visst sorts samhälle – just sitt ideala samhälle – i åtanke under sin livstid.

Flera synsätt på olika samhällen har trätt fram, i takt med att de också formats efter individens vilja att bryta upp med gamla vanor, för att skapa olika kulturer och civilisationer genom århundradena och ge upphov till förändringar som påverkar oss än idag. Men går det ens att uppnå ett idealt samhälle för alla, om alla ska kunna leva som de vill? Vad skulle kunna hända om olika grupper i samhället vägrar gå med på något som anses väsentligt för alla i samhället? Är demokrati och frihet verkligen rättvisa mot alla, och kan ens ideologier som kommunismen och kapitalismen fungera i verkligheten?

Låt oss börja med en enklare bild av striden mellan frihet och säkerhet. I boken "The Giver" av Lois Lowry kan man läsa om ett perfekt samhälle där medborgarna ser ut att ha det bra. Ingen svälter, ingen lider, ingen är hemlös. Befolkningen vet inte vad krig betyder och alla har mat så det räcker. Alla barn går i skolan, och inga familjekonflikter uppstår någonsin. Det finns inga skillnader i hur olika människor bemöts; ingen kränks och ingen diskriminering sker någonsin mot någon. Det finns ingen som helst skillnad mellan människor baserat på var de kommer ifrån eller socioekonomiska förhållanden. Ingen har någonsin känt sorg. Alla har det bra. Men samtidigt är de också väldigt begränsade. Man får inte själv välja vilket yrke man vill, utan det bestäms av samhället. Ingen får välja vem de får gifta sig med; ens partner väljs ut åt en. Alla har på sig samma gråa uniformer, utan någon större skillnad i design. De lider inte, och de vet inte vad sorg är, men om de inte själva kan göra egna val, som att välja vilket yrke de vill eller förälska sig och leva tillsammans med den de vill, är de då lyckliga egentligen? Idag tittar vetenskapen på olika möjligheter att terraformera (d.v.s. göra om en planets yta för att den ska vara mer gästvänlig för människor) Mars och vi diskuterar hur vi ska kunna skapa en koloni på Mars, samtidigt som miljontals människor fortfarande dör av svält eller förorenat vatten. I det ideala samhället som fanns i boken fanns det mat för alla, men folket visste inte om att gräset var grönt. De saknade grundläggande kunskaper om sådant vi upplever dagligen, som färger. De kunde inte beskriva hur en solnedgång såg ut om de så försökte, men ingen dog i strid eller av törst. Är det verkligen någonstans man vill leva, om man inte har tillgång till så pass grundläggande information som namn på färger? Någonstans där man inte ens kan fatta enkla beslut som vad man vill ha på sig på morgonen? Eller – för att vända på det – leder kunskap automatiskt till rättvisa? Kan fria val för alla vara den bästa metoden för att behålla rättvisa, och därmed det fundamentala för ett idealt samhälle?

Man måste se det som att allt har för- och nackdelar; om man inte upplever sorg, upplever man inte verklig lycka. Men om man inte upplever lycka, upplever man inte heller sorg. Vilket alternativ är mest gynnsamt för en person i detta fall? Det är exempelvis sorgligt att höra att en person aldrig har hittat sin passion i livet. Men om man tänker efter har samma person sluppit anstränga sig och försöka gång på gång i onödan, hen har inte behövt gå igenom besvikelse efter besvikelse och sedan behövt anstränga sig för att försöka igen; hen har aldrig känt av sorgen att förlora något gång på gång och tvinga sig gå vidare. Den egentliga frågan är då; Är det bra att den här personen aldrig har behövt kämpa, uppleva sorg och besvikelse på väg mot att uppleva någonting underbart eller är det dåligt att personen aldrig får veta vad hen skulle kunna göra med sin talang? Är det verkligen en bra grej att hen inte har hittat sin passion i livet?

Ett samhälle bygger på att alla styr sina egna liv och gör egna val i livet, då detta anses vara mest rättvist och demokratiskt, om man följer den typiska normen. Om alla ska kunna vara fria och göra vad de vill och ett system baseras på det, vad ska då hända med de individer som inte kan klara av att ta hand om sig själva? Och om ett system bygger på att alla hjälper alla och att alla får, kommer drivna individer med mycket talang och en stark viljestyrka missgynnas av att inte kunna nå toppen? Om alla hjälps åt att bygga upp ett samhälle, och vissa bidrar mer än andra för att de kan och vill göra det, borde grup-

pen som gör mer också ha rätt till mer? Vi har idag många ideologier som krockar med varandra, som alla säger sig spegla någon form av rättvisa. Baserat på detta kan man dra slutsatsen att rättvisa är något väldigt subjektivt och ensidigt. Ett exempel är olika synpunkter på kapitalism. Vissa anser att det är det mest rättvisa, medan andra anser att det är det mest orättvisa. Rättvisa beror också på vilken sida man väljer att ställa sig på, och hur man ser på moraliska dilemman allmänt, och det är det som gör det så svårt för rättvisa att vara någonting enkelt som man lätt kan navigera med. Detta kan då påverka hur samhället byggs och hur det sedan formas och förändras. Det kan man tydligt se på bl.a. hur kvinnors ställning i samhället har ändrats genom åren, eller genom konsekvenser av olika konflikter i världen.

Tillbaka till rättvisa, och anknytningen till kunskap. Å ena sidan kan man hävda att om kunskap hade lett till rättvisa, så hade vi inte haft det som vi har idag. Exempelvis hade nog inte miljontals människor behövt svälta ihjäl fastän tekniker som genmodifiering och kunskap om olika grödor gör det lättare än någonsin att odla grödor. Men å andra sidan kan man också säga att utan kunskap, så är folk väldigt sårbara. Om de inte känner till basala saker – som de mänskliga rättigheterna – kan de inte protestera ifall någonting som händer dem är fel. Men är friheten som de mänskliga rättigheterna och lagstiftningarna erbjuder verkligen en bra sak? Om vi lever i en värld med kunskap, vilken skillnad gör det egentligen i världen, om folk fortfarande har det dåligt? Man kan säga att det har blivit bättre, för att fler har tillgång till utbildning och att livskvalitén ökar i genomsnitt, men man kan också säga att folk fortfarande lever på löner så låga att de tvingas arbeta sextontimmarsskift eller ta på sig två eller tre jobb.

Om någon som är fattig måste arbeta timmar i sträck för att få mat på bordet för sina barn, lär hen jobba oavbrutet för att försörja barnen. Men om lönen är knapp och dagarna långa, är det individens fria val eller någon form av slaveri? I vilken utsträckning kan samhället hjälpa individen? Om för mycket pengar läggs ned på att motarbeta slavarbete, exempelvis, vad ska då hända med de andra områdena som pengarna ska gå till? Vad ska hända med skatterna, och med folk som inte heller har särskilt mycket - ska de betala ännu mer skatt?

Om den här texten hade varit ute efter svar, hade man kunnat dra en slutsats. Men eftersom innehållet i artikeln är mer tankeväckande och djupare, kan man inte bara dra en slutsats.

För att kunna vara ense om vad som är rättvist och hur mycket frihet egentligen ska kunna

få ta plats, måste man ena alla olika intressen. Man kan fråga sig själv "Vad vill jag?" och jämföra det med vad andra vill. Kommer man någonsin vara ense med alla om något?

Bianca Mihai - Skribent Info Express
hello@infoexpress.se

Rätstickan
Ann & Jan

Regementsgatan 84
21715 Malmö

040269446
fagelfenix2@gmail.com
ratstickan.se

facebook

Premiär: Volvo demonstrerar självkörande buss

Med start den 15 juni och under Volvo Ocean Race-tävlingen i Göteborg, visas den banbrytande självkörande Volvo-bussen för inbjudna intressenter. Prototypen är baserad på Volvos kommersiellt tillverkade eldrivna stadsbuss, som anpassats för autonom körning. Vid demonstrationen presenteras bland annat hur tekniken kan bidra till bekvämare och säkrare resor och en smidigare fordonshantering i depå.

– Låg ljudnivå och emissionsfri drift gör eldrivna bussar till en bra grund för en attraktiv och hållbar kollektivtrafik. Med olika grader av automation kan vi komma ännu längre vad gäller en säker, bekväm och effektiv kollektivtrafik. Vi drar nytta av den expertis som redan finns inom Volvokoncernen när det gäller den här tekniken. Det är framtidens möjligheter med självkörande bussar vi nu vill demonstrera under Volvo Ocean Race, säger Håkan Agnevall, vd Volvo Bussar.

Den självkörande 12-metersbussen är konstruerad för att ge resenärerna en trygg och bekväm resa. Den är programmerad för att accelerera och bromsa mjukt och ryckfritt vid start och stopp. Vid hållplatsen kör bussen alltid in till samma position, med samma avstånd mellan buss och plattform för att underlätta en smidig på- och avstigning. Bussen är utrustad med sensorer som har ständig uppsikt runt bussen. Information från sensorerna används för att navigera bussen, och även för att i framtiden förebygga incidenter och olyckor genom att upptäcka objekt och föremål som närmar sig bussen och kan då anpassa hastigheten eller stanna. Den självkörande bussen är anpassad för skonsam körning för att driften ska bli så energieffektiv, miljövänlig och ekonomisk som möjligt.

– Tekniken ger också möjligheter för en effektivare fordonshantering när bussen inte är i trafik. Med självkörande bussar kan depåpersonalen fokusera på service och underhåll istället för tvätt, laddning av batterier och parkering. Det kan morgondagens bussar göra helt på egen hand, säger Håkan Agnevall.

Autonomous Bus 2. Foto: Volvo

Den självkörande bussen ska också användas i forskning kring busståg, där bussar kör i fordonståg i stadstrafik, så kallad platooning.

– Volvo har varit pionjär inom transportsystem för hög kapacitet baserat på bussar, så kallad Bus Rapid Transit (BRT). Nu tar vi nästa steg i utvecklingen genom att använda automation för att trådlöst koppla ihop bussar till busståg med hög flexibilitet, fortsätter Håkan Agnevall.

– Elbussystem är ett attraktivt alternativ till spårbundna lösningar i den framtida stadens kollektivtrafik.

Volvo-bussen är en del av projekten FFI-automatiserade stadsbussar och KRABAT, där förutom Volvokoncernen också Chalmers, Västtrafik, Göteborgs Stad, Lindholmen Science Park, Västra Götalandsregionen och Drive Sweden medverkar. Bussen kommer under de närmaste två åren att användas för fortsatt forskning och utveckling i Sverige. FFI står för Fordonsstrategisk forskning och innovation, och är ett samarbete mellan fordonsindustrin och svenska staten.

Tidigare i år inledde Volvo Bussar ett samarbete kring utveckling och test av självkörande eldrivna bussar i Singapore med ledande Nanyang Technological University (NTU) i Singapore. Volvokoncernen har tidigare demonstrerat självkörande fordon för gruvdrift och sophämtning.

Den självkörande Volvo-bussen presenteras inom ramen för ElectriCitys medverkan under Volvo Ocean Race. ElectriCity är ett samarbete mellan forskning, industri och samhälle, där nya lösningar för framtidens hållbara stadstrafik utvecklas, demonstreras och utvärderas.

Källa:volvo.com

Har genteknik gått för långt?

Idag har vi tillgång till teknik som sakta men säkert ändrar förutsättningarna för hela framtida generationer, samtidigt som moralen och etiken i samhället sätts på prov. Olika intressen, lagstiftningar och åsikter kommer att avgöra framtidens nya leksak eller lärarika lektion. Man kan redan nu börja undra hur många par som kommer att söka efter denna teknik nämligen att genmodifiera barn, en procedur som också är känd under namnet "designer DNA" eller "designer babies" och lär bli tillgänglig för allmänheten inom en snar framtid.

Tekniken håller långsamt på att utvecklas och bli mer och mer precis. Ta fosterdiagnostik som ett exempel. Numera är fosterdiagnostik inte bara tillgängligt för gravida kvinnor, utan något merparten gravida tar del av. Det är en enkel process som hjälper mamman att veta hur friskt barnet beräknas vara. Resultaten är tillförlitliga och proverna genomförs enkelt, utan någon speciell risk för att fostret skadas. Men är det verkligen bara positivt?

Det finns självklart problem med själva fosterdiagnostiken. Ett exempel är om ett barn löper större risk att utveckla Downs syndrom. Visst, beräkningarna har kommit fram till att fostret har den genetiska uppsättningen som gör att det förmodligen får Downs syndrom, men det finns också en liten chans för att fostret kan utvecklas och bli ett helt friskt barn. Om nu fostret tillhör ett par som länge har försökt att få barn, ska mamman då välja att abortera fostret i hopp om att kunna få ett friskt barn senare eller behålla fostret och hoppas att det blir friskt? Ska vården då agera och besluta om vilken graviditet som är lämplig? Hade det varit etiskt om det hade hänt? Och är det etiskt och humanitärt att förvägra en människa liv p.g.a. att hen har Downs syndrom?

Det finns bl.a. uppgifter om att Downs syndrom, som man lätt kan spåra i fostrets genuppsättning genom ett blodprov från den gravida kvinnan, har minskat drastiskt i Danmark och håller på att minska här i Sverige också, men inte i lika snabb takt. Det finns alltså ett samband mellan tillgången till fosterdiagnostik och ett minskat antal födsler av barn som har Downs syndrom. Å ena sidan slipper individer drabbas av en livslång sjukdom och deras familjer behöver inte göra uppoffringar för att anpassa vardagen till barnet som har insjuknat, men å andra sidan kan det leda till en stigma att ha Downs syndrom senare i framtiden om nästan ingen har det. Många som lider av sjukdomar som Downs syndrom ser och märker av den ökade stigma att ha vissa typer av sjukdomar i samband med utvecklingen i fosterdiagnostik och genteknik.

Det är ingen enkel sak att väga för- och nackdelar mot varandra, då båda synpunkter försvaras väl. Designer-DNA kan hjälpa oss att bota sjukdomar hos framtida generationer utan att de ens kommer till uttryck i populationer. Individer slipper lida av sjukdomar, och sjukvården kan istället ägna mer tid åt att hjälpa grupper som verkligen behöver hjälp,

som de äldre som löper större risk att insjukna i olika typer av sjukdomar. Vi kan dessutom minimera riskerna för allvarliga åkommor och därmed göra viktigare satsningar på andra delar av vården, som akutvården, eller utbildningen i landet. En rejäl nackdel med alla dessa möjligheter är att man inte vet om de har eventuella biverkningar på barnet, och om genmodifieringen kan orsaka en viss typ av mutation eller vissa typer av mutationer som kommer att ärvas av framtida generationer. Om det inträffar mutationer som kan vara skadliga i genmodifierade grödor - varför inte i människor? Tekniken kommer ju förmodligen snart att prövas, men människor och växter är inte samma sak. Man kan hävda att forskare och läkare på IVF-kliniker har tillräckligt med kunskap och erfarenhet och att allmänheten ska ha tilltro till välutbildade och välvilliga personer, men om vi ska göra någonting vi aldrig har gjort förr måste vi försäkra oss om att det är säkert enligt många skeptiker.

Vi tävlar visserligen om att få fram friskare människor, och snart lär vi få friskare, starkare, mer intelligenta generationer, men en enda fråga kan få oss att tänka igenom våra handlingar: Är det värt att offra framtida generationer för ett enda stort experiment?

Den etiska debatten handlar också om att föräldrar kan få för mycket inflytande över barnet, genom att bl.a. bestämma dess utseende. Man kan få möjligheten att t.ex. välja ögonfärg på fostret och om föräldrarna tillåter att forskare går in och ändrar i genomet hur kommer våra skönhetsideal att påverkas av detta? Om det framtida fostret ser ut på ett visst sätt, kan detta då bli en ny norm för hur människor ska se ut i en framtid där genmodifierade barn blir den nya trenden? Kritiker har ofta jämfört den här typen av dilemma med Nazityskland och att "arier" ansågs vara en överlägsen ras. Detta understryks med att forskare har sett att det finns stort intresse för blåa ögon, och att de har märkt att det är vanligt att par intresserar sig för blondt hår. De hävdar att folk som inte ser ut så, som t.ex. de med mörkare hudfärg, mörka ögon och mörkt hår kan, baserat på utseendet, återigen diskrimineras på grund av sitt utseende i än större utsträckning än vad som redan sker. Detta kan då innebära att etniska minoriteter också kan komma att påverkas. Även om man inte riktigt kan utesluta en sådan mardrömsscenario, måste man ändå tänka på att skönhet är någonting som förändras över tiden och att det idag finns fler modeller med en mörkare hudfärg eller "blandade drag" som gör karriär. Det är också vanligare att barn får "blandade drag", då äktenskap och förhållanden mellan människor som skiljer sig åt utseendemässigt har ökat, då man inte längre begränsas av diskriminering i samhället. Men trots att ingen vet hur framtiden kommer att se ut och hur olika grupper i samhället kommer att påverkas av dessa ingrepp, kommer frågan om vad som är rätt och fel i detta fall att kvarstå.

Det kommer i så fall också att uppstå problem

Wings Ivf lab instruments Author. Dr. Jayesh Amin

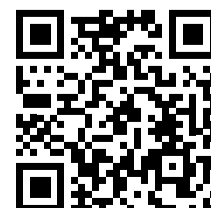
med lagstiftningarna. Exempelvis om ett land i Europa legaliserar alla typer av genmodifieringar och par från andra länder åker dit för att genmodifiera sina barn, vem kan stoppa dem? Eller om de genmodifierade barnen, som bär på modifierade anlag som kan ärvas av framtida generationer inleder ett förhållande med en icke-genmodifierad människa, ska de få lov att skaffa barn? Är det rätt av regeringar att bestämma vem som får och vem som inte får skaffa barn? Det behövs en universell lag som enar folkets vilja, men hur ska folk komma överens om chanserna till förbättring och generationer av friskare människor låter lika sannolika som riskerna till ett utplånande?

Man vet fortfarande inte hur samhället kommer att förändras och hur folk kommer att agera utifrån olika uppfattningar och fördomar, men man kan ändå understryka att fördelar kommer med nackdelar av något slag.

Bianca Mihai - skribent Info Express
hello@infoexpress.se
Del 2 kommer i augusti

Källhänvisning som artikeln grundades på; SVT (studier om fosterdiagnostik; <https://www.svt.se/nyheter/vetenskap/experten-mallet-med-fosterdiagnostik-kan-inte-vara-att-down-syndrome-ska-minska>) The New York Times (<https://www.nytimes.com/2018/06/10/us/11retro-baby-genetics.html>)

Vox (Designer DNA, minidokumentär tillgänglig på Netflix)

Mer pengar och fler läkare men färre sjukhusbäddar och patientbesök

”Om en flodhäst fick ihop det med giraffen skulle resultatet vara lika svårbeskrivligt som detta något som uppstår när offentligt finansierade sjukhus och vårdcentraler leker företag.”

Det skriks ofta om resurser vad gäller svensk sjukvård; att om vi bara för in mer pengar kommer allt bli bra. Men det verkar ju inte riktigt stämma, om det nu är så att vi redan ligger i toppen vad gäller resurser men i botten vad gäller hur många gånger per år svensken konsulterar en läkare. (Dessa siffror släpptes 2017, innan Läkare online riktigt släpptes lös. Hur detta påverkar svenskens benägenhet att konsultera läkare återstår väl att se, men det får bli en framtida artikel.)

Visserligen skulle det ju kunna vara så att t.ex. koreanerna, som ligger i topp med 16 besök per invånare och år (jämfört med svenskens 2,9) är ovanligt gnälliga och går till doktorn bara de fått en fis på tvären. Det vet vi ingenting om; det förtäljer inte statistiken. Men om det nu är så, kan det ju inte förklara hur många patienter en läkare hinner med per dag. Den genomsnittlige svenske läkaren tar emot 692 patienter per år jämfört med 2295 i OECD och 7140 i Sydkorea. Det verkar alltså finnas ett klart samband. Om det nu inte är så att svensken är en hård viking som inte är i behov av läkarvård och därför kan inte läkarna träffa fler patienter, eftersom dessa inte söker vård.

Om det vore på det sättet skulle det ju å andra sidan innebära att vi har alldeles för många läkare i Sverige som inte har någonting att göra utan ägnar dagarna åt att lösa sudoku i väntan på att patienterna ska be om deras hjälp. Och så vet vi ju att det inte är. Så hur är det egentligen?

Precis som antytts ovan kan det vara vanskligt att göra en jämförelse med andra länder. Olika kulturer och olika traditioner kan spela en viss roll. Därför är det egentligen ännu intressantare att göra en jämförelse inom Sverige.

År 1975 hade vi i Sverige 8511 läkare (c:a 1 läkare per 1000 invånare) som tillsammans fixade 17 230 000 patientbesök per år, d.v.s. c:a 9 patientbesök per dag och läkare. År 2000 hade antalet läkare ökat till 2,6 läkare/1000 invånare som hann med 4 patientbesök per dag. Idag är vi uppe i 4,2 läkare/1000 invånare som hinner med 3,9 patientbesök per dag.

Omräknat innebär detta att 1975 servade läkarkåren 0,9% av befolkningen dagligen, år 2000 1,04 % och 2017 1,64 % av alla svenskar varje dag.

Tittar man på det så här så ser det ju på många sätt väldigt bra ut. Sedan 1975 har vi ökat antalet patientbesök per invånare med 82 %. Och det är ju bra. Men om man betänker att läkarkåren under samma tid utökades med 420 % (i förhållande till befolkningen; i verkligheten ökade den ännu mer) och att vi internationellt ligger bland de sämsta, så kan man ju förstå att få inblandade kan känna sig nöjda.

Så vad beror då detta på?

Per Malm hävdar att mycket av problemet beror på att besluten tas av ekonomer med liten eller ingen erfarenhet av sjukvård, vilket, för enklart, får till följd att läkarna (och annan sjukvårdspersonal) finns på plats vid fel plats på fel tidpunkt i förhållande till patientens behov. Han pekar på det faktum att kärnfamiljen, som den sett ut under längre tid, med en arbetande man och en hemmavarande fru som kunnat ta barnen till sjukhus när det visade tecken på sjukdom, inte längre finns. Idag tvingas de göra sina sjukbesök på kvällar och helger och då finns mycket lite sjukhuspersonal tillgänglig, vilket i sin tur får överfyllda akutmottagningar till följd.

Enligt Fölster et al. beror det huvudsakligen på att allt för stor andel av våra läkare finns på sjukhus och inte inom primärvården och att det är sjukhusläkarna som drar ner snittet (1,9 patient per dag jämfört med 12,6 patienter per dag och läkare inom primärvården), vilket, enligt deras förmenande, beror på en mycket högre andel prestationsbaserad ersättning inom primärvården. De antyder, med andra ord, att läkaryrket inte alls är ett kall som det så ofta hävdas; läkarna är ute efter snäv vinning och gör inget extra om de inte tjänar på det. Intressant i sammanhanget är att de, till skillnad från Malm, stöder sin teori på siffror framtagna av ekonomer och ser inget problem i att ekonomer tar besluten, snarare tvärtom.

Zaremba skyller stor del av problemet på New Public Management, var syfte var att effektivisera vården, men vars resultat blev det motsatta, mycket p.g.a. en extremt utökad mängd pappersarbete. ”Om en flodhäst fick ihop det med giraffen skulle resultatet vara lika svår-

beskrivligt som detta något som uppstår när offentligt finansierade sjukhus och vårdcentraler leker företag”, konstaterar han lakoniskt.

Samtidigt konstaterar Zaremba att i iveren att få upp antalet besök, glömmes man åter bort patienten. Han säger, i ett exempel med Karlsson som bor i Stockholm: ”Förr i tiden, när Karlsson äntligen nådde fram till doktorn, kunde han ta upp alla sina plågor: den onda ryggen, andnöden och blemman bakom örat. Det kanske tog trekvart. Numera kan det gå snabbare att nå fram, men i gengäld får Karlsson höra ’En sak i taget.’ Han får en läkartid för blemman, en annan för andnöden och en tredje för ryggen. [...] Därför att [...] läkarnas produktivitet mäts i antal besök.”

I ljuset av det som Zaremba hävdar blir det ju ännu mer uppseendeväckande att Sverige kommer så långt ner på listan över patientbesök/läkare och invånare. Och när experterna dessutom är oense om a) hur det egentligen ligger till, b) vad detta beror på och c) vad man ska göra åt det, blir man ju som medborgare och (får man väl anta) framtida vårdberoende oerhört fundersam och förvirrad.

Men trots att deras tankar ter sig väldigt olika och starkt färgade av olika politiska åsikter verkar det dock finnas någon slags kärna: Läkarna (och övrig sjukhuspersonal) bör finnas närmare patienten (helst på vårdcentraler vid tider som är anpassade till patientens behov) och läkarnas tid med patienter behöver prioriteras upp (vilket, enkelt, innebär minskat administrativt arbete).

Förenklat kan man alltså konstatera att patientens behov bör sättas före läkarnas och, framför allt, ekonomernas. Om detta sedan ska ske med eller utan vårdpeng och privatiserad vård, med eller utan prestationsbaserad ersättning till läkarna, med eller utan produktivitet som honnörssord o.s.v. överlämnar vi helt åt dig, käre läsare, att bedöma. Men man kan konstatera att den politiker som pratar om patientens behov och inte om mer resurser har en bättre bild av verkligheten.

Mats Björling - INFO EXPRESS
mats.bjorling@infoexpress.se

Källor

Fölster, Stefan, Ohlsson, Stefan, Renstig, Monica, Wiigh, Lars (2014): Den sjuka vården 2.0. Från nollvision till patientrevolution. Samhällsförlaget.

Malm, Per (2017): Doktor utan skyddsnet. En resa i tid och rum. Isaberga förlag.

OECD (2017), Health at a Glance 2017: OECD Indicators, OECD Publishing, Paris. http://dx.doi.org/10.1787/health_glance-2017-en

Yarollahi, Arvin (red) (2013): Hjälp oss! En antologi om den svenska vårdens förfall. arVya förlag.

Zaremba, Maciej (2013): Patientens pris. Ett reportage om den svenska sjukvården och marknaden. Weyler förlag.

Bra Fötter på Limhamn
Medicinsk Fotvård

Malin Ek
Dipl. Med. Fotvårdsspecialist

Järnvägsgatan 32
21614 Limhamn
040-150802

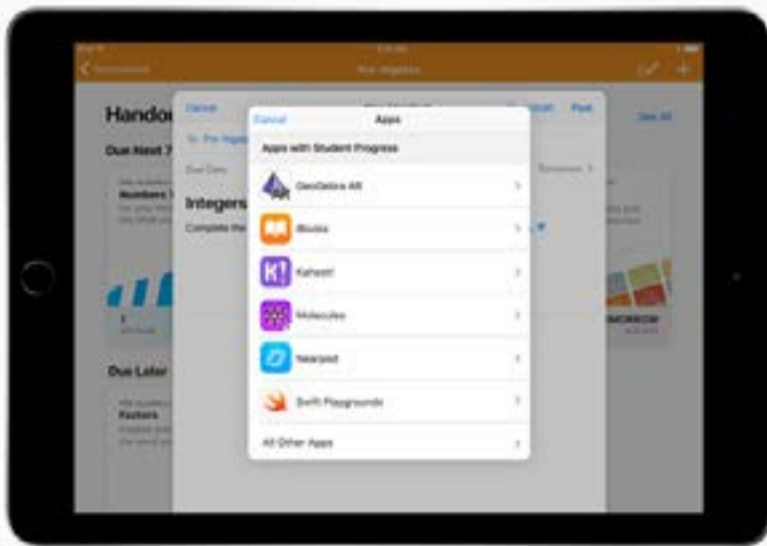

Apples kostnadsfria app Skolarbete finns nu för lärare

Gör det enkelt att skapa uppgifter, visa elevernas framsteg med mera

Lärarna kan göra lärandet mer personligt med Skolarbete på iPad.

Miljontals lärare världen över väljer iPad som det bästa verktyget för att göra lärandet mer personligt och inspirera till kreativitet. Med den kostnadsfria appen Skolarbete som släpps idag kan lärare enkelt skapa uppgifter, samarbeta enskilt med eleverna, dra nytta av kraftfulla appar för lärande samt se och förstå elevernas framsteg. Skolarbete, tillsammans med Apples app Klassrum, ger lärare världen över verktyg som förstärker lärandeupplevelsen och hjälper både lärare och elever att få ut mer av tekniken som de använder varje dag i klassrummet.

Lärare kan använda Skolarbete till att vägleda eleverna direkt till uppgifter inuti ledande utbildningsappar.

Den helt nya appen Skolarbete gör att lärare kan dra nytta av kraften och kreativiteten hos iPad till att skapa nya upplevelser för sina elever. Skolarbete gör det enkelt och säkert att skicka meddelanden och uppgifter med nästan allt slags innehåll – från webblänkar till pdf-filer och dokument, och till och med specifika aktiviteter i appar. Eleverna kan använda Skolarbete till att hålla ordning och koll på arbetet de måste göra färdigt samt när det ska lämnas in.

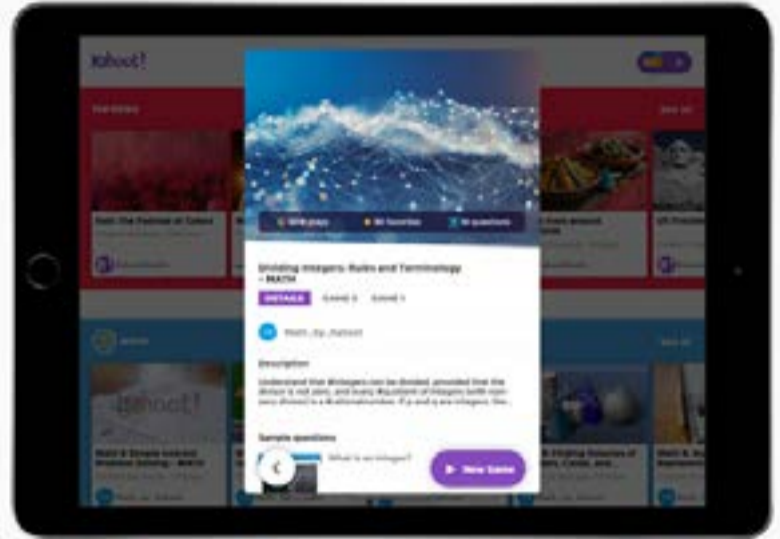

En iPad visar skärmen Uppgifter i appen Skolarbete.

Lärare kan använda Skolarbete till att enkelt tilldela specifika aktiviteter inuti en app för att vägleda eleverna direkt till en utmaning eller lektion. Populära utbildningsappar såsom Explain Everything, Tynker, GeoGebra and Kahoot! fungerar direkt med Skolarbete och ger

lärare som använder iPad tillgång till användbart utbildningsinnehåll och praktiska verktyg.

En iPad visar information om ett mattespel i appen Kahoot!

Populära utbildningsappar såsom Kahoot! kan integreras med Skolarbete och utöka lärandeupplevelserna.

Skolarbete och kompatibla appar ger läraren nya insikter om hur eleverna klarar sig, så att undervisningen kan anpassas efter varje elevs behov och potential. Lärarna får en översikt av hur klassen presterar och kan se enskilda elevers framsteg inom olika aktiviteter – framsteg inuti appar eller projekt som de har skapat. Precis som med alla Apple-produkter är integritets- och säkerhetsfunktioner inbyggda så att skolorna kan skapa, äga och administrera konton som används av eleverna och bestämma när information om elevernas framsteg ska delas.

iPad som visar skärmen med uppdateringar om enskilda elevers framsteg i appen Skolarbete

Med Skolarbete kan lärarna hålla koll på elevernas framsteg och anpassa lärandet till enskilda personer.

Skolarbete fungerar tillsammans med appen Klassrum som förvandlar iPad – och nu även Mac – till en flexibel lärarassistent och ger lärarna kontrollen över den teknik som används i klassrummet. Klassrum på iPad hjälper lärarna att hålla eleverna fokuserade på en specifik app eller webbplats. Här kan de även se elevernas skärmar under lektionen, dela dokument med eleverna, tilldela delade iPad-enheter och till och med hjälpa till att skapa ett nytt lösenord åt en elev.

PROFESSIONELL BILVÅRD
ny ägare

UTVÄNDIG
HANDTVÄTT

från
99kr

RT Car Care AB

Drop in! & tidsbokning
Lundavägen 19
212 18 Malmö

Tel. 040-18 55 08
Mob. 0729-47 66 38
www.rtcarcare.se
info@rtcarcare.se

LOMMA CAR SELECT
SÄLJER BYTER KÖPER

Vi köper och säljer alla typer av motorfordon

0% RÄNTA

INGEN KONTANT INSATS

A: Ladugårdsvägen 6
234 35 Lomma
T: 0735-85 55 03
0707-27 91 99
W: www.lommacarselect.se
E: kontakt@lommacarselect.se

SKÅNES BILPARK

Säljer - Köper - Byter - Förmedlar

0% RÄNTA
INGEN KONTANT INSATS

A: Arlövsvägen 6, 211 24 Malmö
W: www.skanesbilpark.se
E: skanesbilpark@gmail.com
T: 040 - 18 30 00
M: (+46)0705 600 045

HITTADINBIL

BRA BILLIGA BILAR
0% RÄNTA
INGEN KONTANT INSATS

Ring Mats: 0735077490
E: info@hittadinbil.se

Bilrikt

Elektronisk servicebok

M = C A
CERTIFIERAD MECA PARTNER

Södra Bulltoftavägen 17, 212 22 Malmö; Tel. 040 - 183501; E-mail: info@bilrikt.se; www.bilrikt.se
VÅRA ÖPPETTIDER: VARDAGAR 08.00 - 17.00; HELGER Stängt

Förstör traditionellt testtagande våra framtida förutsättningar?

Unga bemöts konstant med kritik från lärare genom presentationsbedömningar, förhör, uppsatser och liknande, men bedöms främst genom prov, både muntliga och skriftliga. Detta ser vi som en självklarhet; om man har läst ett kapitel i matte eller i historia så har man prov på det innehållet man har gått igenom på lektionerna och läst på om. Men en sådan vardaglig sak som aldrig blir ifrågasatt på något vis har fått mig att fundera på om det verkligen är det mest optimala sättet för oss unga att lära oss något av det innehåll vi går igenom.

Jag personligen började tveka på provens pålitlighet då jag mötte människor som lyckats få A på alla prov de gjort, men som inte kunnat hålla en diskussion om ämnet om deras liv så hängde på det. Visst kan detta bero på orättvisa betyg och skillnader mellan hur strikta skolor och lärare är med att ge ut höga betyg, men det verkar fortfarande inte vara normalt för någon som har klarat av ett prov att inte kunna prata om ämnet. Dessutom är allting vi läser redan för gammalt. Nya undersökningar och upptäckter görs hela tiden och det finns många olika sätt att lära sig på, utan att behöva göra prov efter prov konstant.

Man kan hävda att läraren behöver provresultat för att kunna bedöma oss på rätt sätt, men finns det inte andra sätt att bedöma oss på? Man kan lämna in uppsatser, rapporter och hålla i presentationer. Dessutom kan läraren notera hur eleverna har varit på lektionen. Lärarna kan samla på sig tillräckligt med material för betygssättning, och vi får chansen att kunna prestera bra, då vi inte är lika stressade.

En annan aspekt på vår vardag är att vi, förutom att märka av press, också tvivlar på oss själva betydligt mer. När vårt första gymnasieår började, var jag, mina vänner och klasskamrater väldigt ivriga och nyfikna på vad som väntade oss. Så fort den första terminen startat och det var dags för prov efter prov, började man genast höra folk bryta ihop i korridoren eller prata illa om sig själva, tillsammans med skämt om att de borde hoppa av. Jag vågade inte lämna in något och gick konstant igenom mina texter när det var dags för inlämning för att jag gång på gång tänkte: "Det här är inte ens värt ett C. Det är skit. Jag är skit". Jag skriver detta för att jag vet att många i min ålder känner igen sig, speciellt när de konstant får höra hur viktig skolan är. Kan det vara så att det i så fall finns en koppling mellan betyg och låg självkänsla, om unga mår sämre av betyg som de tycker är alltför låga? Om man ständigt presterar dåligt på prov, hur ska man då kunna få tillräckligt med motivation för att vilja fortsätta prestera så bra som möjligt?

Ungdomar kan bli så fokuserade vid att få bra betyg att de glömer bort det väsentliga av det de lär sig. Om vi konstant bara fokuserar på en enkel bokstav, hur ska vi kunna fokusera på att effektivt memorera allt vi har lärt oss?

Detta stärks av det faktum att många som bor i länder där hemundervisning är lagligt kommer in på toppuniversitet. Om man tittar på statistik på vilka som blir antagna till olika Ivy League universitet, d.v.s. de åtta bästa privata universiteten i USA, brukar antalet elever med hemundervisning som kommer in vara drygt 2%. Det låter inte som mycket, men om man tar hänsyn till det faktum att knappt 3% av alla skolelever i USA blir hemundervisade, verkar chansen att komma in på ett toppuniversitet vara betydligt större om man är hemundervisad än om man går i statligt ägd eller privat skola. Vad som verkar vara gemensamt för alla med skolundervisning i hemmet är att de inte blir tilldelade prov eller får press på sig att visa vad de har lärt sig, utan tar sin tid med att lära sig det som

de behöver kunna genom att läsa böcker, göra egna undersökningar, ställa frågor till dem som arbetar i den specifika branschen o.d. De lär sig alltså inte genom att svara på en hel rad frågor under tidspress, utan genom att själva ta ansvar för sitt lärande och göra allting i sin egen takt.

Hemundervisning är inte det enda effektiva sättet att ge oss unga den kunskap vi förtjänar. Ett exempel är det finska skolsystemet, där elever knappt gör några prov under sin skolgång. Imponerande nog är de finska eleverna de som presterar bäst i världen, om man ser till bl.a. PISA-resultaten.

Så, kan man nu påstå att det finns ett samband mellan prov och lägre prestationer i genomsnitt?

Bianca Mihai - Skribent Info Express
hello@infoexpress.se

Gillar du att skriva?

Är du tonåring och tycker om att skriva? Vill du att andra ska få läsa det du skrivit? Har du kanske en text liggande som du är nöjd med? Det kan handla om en kortare novell, ett debattinlägg eller någonting helt annat. Skicka då din text till hello@infoexpress.se, så publicerar vi din text.

Tidningen förbehåller sig rätten att ändra i texten vad gäller t.ex. stavning, anstötligt innehåll och/eller längd. Innan publicering kommer vi dock att skicka dig den rättade/ändrade texten för godkännande.

@t grönt

Kärleksgatan 3a 040-30 50 20

Sallader

1. Smoky Tokyo Grönsallad, glasnudlar, gurka, rödlök, sjögrässallad, gräslök, biff, valnötter Dressing: ingefära och soja vinägrett	69:-	
2. Spicy Seoul Grönsallad, glasnudlar, rotfrukt kimchi, sojaböner, ananas, koriander och mynta, kyckling, sesamfrö Dressing: wasabidressing	69:-	
3. Spicy Seoul Grönsallad, risnudlar, böngroddar, riva morötter, rödlök, mynta, koriander, handskalade räkor, krossade jordnötter Dressing: Vietnamesisk sweet chili	69:-	
4. Sunny Manila Grönsallad, matvete, bönmix, rödlök, mango, gröna ärtor, paprika, tonfisk Dressing: curry mango	69:-	
5. Savory Bangkok Grönsallad, soja- & sesammarinerade risnudlar, kallektlax, sjögrässallad, böngroddar, mango, solrosfrön Dressing: chilimajonäs	74:-	
6. Hälsotallrik Grönsallad (isbergssallad & babyspenat), quinoa, tonfisk, gurka, paprika, rödlök, morot och ost Dressing: valfri	74:-	

Vietnamesisk rulle

Goi Cuon (Vietnamesisk sommarrullar)
Risapper, risnudlar, gurka, sallad, morot, koriander och mynta
Välj: Räkor 59:- Kyckling 55:- Tofu 55:- Lax 65:-
Dressing: valfri

Öppettider Mån - Fre 11-19 Lör 11-16.30 Sön Stängt

Vad regeringar kan göra för miljön

För de allra flesta handlar det i grunden om pengar – av nödvändighet, vana eller ren profithunger – och så länge politikerna inte tvingar – t.ex. med lagstiftning – lockar – t.ex. med bidrag och skatteväxling – avstyr – t.ex. genom skatter och avgifter – eller uppmuntrar – t.ex. genom att satsa på forskning och utveckling – världens medborgare att agera kommer vi inte att hinna.

Vi har tidigare diskuterat vem som egentligen ansvarar för att förbättra miljön och även om det är tydligt att alla har ett ansvar för och alla borde ha ett intresse av att vi gör allt vi kan för att rädda vår planet, så kan man konstatera att västvärlden både har ett större ansvar och en större möjlighet att dra sitt strå till stacken. Förenklat kan man sedan lägga ansvaret på regeringar, producenter och konsumenterna. Naturligtvis är det inte fullt så enkelt, eftersom samtliga tre aktörer påverkar varandra. Regeringar kan påverka både producenter och konsumenterna genom t.ex. lagar och skatter, producenter kan påverka regeringar genom olika slags påtryckningar och konsumenterna t.ex. via reklam. Konsumenterna kan å sin sida påverka producenterna genom vad de väljer att handla och regeringar (åtminstone i en del länder) genom att rösta.

Vi kommer längre fram också att titta på vad producenter bör göra. (Vad du som konsument kan göra har vi redan börjat tipsa om på vår webbsida www.infoexpress.se.) Här börjar vi dock med att titta på vad världens politiska makthavare bör göra. Vad är det egentligen som behöver göras?

Först och främst kan vi konstatera att utan politiska styrmedel kommer vi inte att hinna rädda planeten i tid. Visst finns det människor som verkar för miljön på egen hand och till och med miljömedvetna producenter som agerar för en bättre miljö utan att sätta egen vinning först. För de allra flesta handlar det dock i grunden om pengar – av nödvändighet, vana eller ren profithunger – och så länge politikerna inte tvingar – t.ex. med lagstiftning – lockar – t.ex. med bidrag och skatteväxling – avstyr – t.ex. genom skatter och avgifter – eller uppmuntrar – t.ex. genom att satsa på forskning och utveckling – världens medborgare att agera kommer vi inte att hinna. Vi har redan sett hur världens ledare gång på gång misslyckats, eller tagit alltför små steg. Samtidigt kan vi se en allt större medvetenhet, åtminstone i vissa nationer.

Denna text tar sin utgångspunkt i den tidigare texten Vad är egentligen miljöhotet? Där konstaterade vi att de stora problemen är Utrotandet av djur, Skogsskövlingen, Överexploateringen av ändliga naturtillgångar, Befolkningsökningen, och framför allt Utsläpp av växthusgaser.

Vad gäller djuren så kan vi konstatera att svenska regeringar lyckats vända en oroande trend genom insatser, lagar och avgifter. Idag ökar stammen bland alla de djurarter som tidigare var hotade. Detta är ett exempel på något som inte hade lyckats utan politiska insatser. Det gäller faktiskt också till stor del i hela Europa. Man kan kanske fråga sig varför Sverige och så många andra länder lyckats med detta uppdrag när det inte lyckats lika väl vad gäller andra bitar. Den miljardindustri köttproduktionen är talar emot att det skulle bero på att man bryr sig extra eftersom det är frågan om levande varelser.

Och även om detta lyckats väl i de rika länderna är frågan om regeringar i tredje världen kan, vågar och vill göra något liknande när de är beroende av västvärldens konsumtion.

Skogsskövlingen innebär ett stort problem i hela världen, men konstigt nog talas det i Sverige mycket mer om skövlingen av regnskogen än om skövlingen av den svenska skogen. Skogsnäringen vill få oss att tro att vi aldrig haft så mycket skog som nu, men faktum är att vi nästan inte har någon skog alls kvar utan bara plantager med rader av gran eller tall.

Regeringen är just nu i full färd med att sjösätta ett nationellt skogsprogram för Sverige. Samtidigt arbetar oppositionen naturligtvis med mot-

förslag. Det viktiga här är dock att man är överens om att något måste göras. Att man sedan har olika åsikter om ersättning till skogsägare som förlorar pengar på minskad avverkning av miljöhänsyn, är väl inte oväntat.

Detta visar tydligt på vikten av politiska beslut; väldigt få, om ens någon, skogsägare hade frivilligt förlorat pengar för miljöns skull. Samtidigt visar det också att inte ens Sveriges förhållandevis miljövänliga politiker vågar sätta miljön före vinster och tillväxt.

På många håll i världen är inte trämateriallet den största anledningen till skogsskövlingen, utan att bereda mark till betesdjur och annan jordbruksverksamhet; virket är bara bonus. Här har alltså regeringar också att kämpa mot den mäktiga köttindustrin. Och vi ska inte tro att köttindustrin någonsin backar för miljöns skull. D.v.s. om inte hela jordens befolkning blir vegetarianer. Då hade vi kanske kunnat rädda skogen utan politikernas inblandning. Denna text handlar dock inte om konsumentens insats, och heller inte om utopiska drömmar. Alltså är det här ett område där politiker kan göra stor skillnad. Problemet är att skogsskövlingen är intimt förknippat med stora ekonomiska vinningar i mängder av branscher och att politiker ofta är i händerna på dem som tjänar pengar.

När vi tittar på hur svenska regeringar har handskats med överexploateringen av begränsade naturtillgångar är det ömsom vin, ömsom vatten. I Sala och Falun tömde vi gruvorna innan de blev turistattraktioner och nu är man i full gång med att flytta Kiruna och är så måna om att få behålla järnmalmen själva att man undviker att skriva under ILO 169, något man till och med kritiserar för av FN.

Vad gäller mineralfyndigheter verkar det således inte finnas några betänkligheter; gruvorna ska tömmas till sista millimeter för att gagna svensk ekonomi. Vad detta innebär för framtiden får man ta då, tycks man resonera.

Vad gäller användningen av fossila bränslen är det dock ett litet annat ljud i skällan. Här handlar det ju inte direkt om våra egna tillgångar, även om Nuon-affären fortfarande ger en bitter smak i munnen. Här handlar det om användning. Och regeringen (oavsett färg) har deklarerat att utsläppen av växthusgaser måste reduceras.

Ett sätt är naturligtvis att satsa på alternativa energikällor. Problemet är kanske att ännu så länge är det dyrt. Därför är det glädjande varje gång riksdagen kan komma överens om subventioner för förnybar energi. Men det finns mycket kvar att göra. Kanske höjd skatt på allt som inte är förnybart? Och som vi ska se i en text längre fram, ger alternativa energikällor inte bara en bättre miljö. Den skapar också arbetstillfällen.

Ett annat sätt är att minska bilkörandet. Och det effektivaste styrmedlet politikerna har är bensinskatten. Det sägs ofta att bensinen är så fruktansvärt dyr i Sverige, men faktum är att vi inte ens är dyrast i Norden – Vi är näst billigast! Om politikerna menar allvar med att minska bilismen finns här alltså ett klart handlingsutrymme.

Ett tredje sätt är att minska flygandet och här har regeringen infört en ny (förmodligen ganska tandlös) flygskatt. Samtidigt planerar man en kraftig utbyggnad av Arlanda, där målet är att öka från dagens 26 miljoner resenärer till 70 miljoner. Det är svårt att se hur det går ihop. Ännu svårare är det att förstå hur det i Sverige fortfarande kan vara dyrare att åka tåg – vars negativa miljöpåverkan är mellan 10 och 300 gånger mindre, beroende på vilken forskar man lyssnar på – än att flyga.

Och trots allt är Sverige bara en liten lort i sammanhanget. Därför kanske det finns anledning att sätta större hopp till svenska innovationer än svenska restriktioner och subventioner. Vilket inte innebär att dessa inte är viktiga. Dels ger de faktiskt effekt, dels bör Sverige kunna leda utvecklingen.

Det får räcka för idag. I nästa nummer ger vi oss i kast med politikernas möjlighet att påverka befolkningsökning och växthuseffekt.

What governments could do for the environment,

In the last issues we have discussed responsibility and threats when it comes to environment, and in this and following issues we will examine what governments and companies can and should do to prevent the planet from dying, while we, in our online version (www.infoexpress.se), will look at what we, as consumers, can do. But here and now we will look at some of the things governments can do. For the first time here is also a short text in English, summarizing the Swedish text.

When it comes to animals, most European governments have actually succeeded in reversing a bad trend; in most of Europe the

amount of bigger animals is in fact increasing. The problem is that poorer countries are dependant on European industry that doesn't seem as eager to choose wildlife over profit in foreign countries.

Deforestation is a big problem all over the world, but while it is in Sweden mostly a question of getting wood for the wood- and paper industries, globally it's more often a question of making grazing areas for the meat industry – the wood is just a bonus. This means that although the Swedish government has met a lot of protests and it hasn't done all that is needed to be done, it still has been able to do a lot. Governments in countries where the meat industry let their cattle graze is not in such a position.

When looking at how the Swedish government has handled the overexploitation of limited natural resources, there are both good and bad sides. When it comes to minerals, the Swedish government seems prepared to do anything to earn money. However, when looking at the use of fossil fuels it's another thing. Admittedly this is not about our own resources but about usage. And the government has declared they want to reduce the emission of greenhouse gases. But although they do some things to reduce it, through taxes and subsidies, there is a lot more to ask for. However, as Sweden is only a tiny part of the world, it is better to focus on and hope for Swedish innovations than Swedish restrictions, taxes and subsidies.

Mats Björling - Info Express

Rumänien – ett annorlunda resmål

Rumänien har mycket att erbjuda. Allt från vild, vacker natur och långa sandstränder till sevärdheter och inte minst det mytomspunna Transsylvanien. Dessutom med en väldigt låg prisnivå.

Rumänien är ett av Europas billigaste länder att turista i. Prisnivån är ungefär halva Sveriges. Det anses dessutom som ett tämligen säker resmål enligt svenska UD. Till detta kan läggas att landet erbjuder de mest skiftande varianter av semestrar, eller varför inte en som innehåller alla variabler?

Draculas slott i Transsylvanien

Bran slott i Transsylvanien Foto: Kosson

Liksom Bram Stokers bloddrickande vampyr var verklighetens Dracula (Vlad III Tepes Dracula, 1431 - 1476) en ofattbart grym typ. Han kallades bl.a. Vlad Påspetsaren, då han hade en viss förkärlek för att spetsa folk på pålar på ett skoningslöst sätt. Hans slott, Bran, som också fick bli förebild för den fiktive Greve Draculas slott, ligger högt beläget på en klippa utanför medeltidsstaden Brasov i västra Rumänien.

Ceausescus palats

Parlamentspalatset i Bukarest. Foto: Britchi Mirela

Diktatorn Nicolae Ceausescu styrde Rumänien från 1969 och fram till sin avrättning 1989, i samband med revolutionen. På många sätt kanske Ceausescus grymhet överträffar Vlad Tepes. I vilket fall sparade han inte på pengarna för egen del. Det finns rykten om tusentals skor och förgyllda kranar. Parlamentspalatset i Bukarest lät han uppföra några år innan sin död och är, efter Pentagon, världens största administrativa byggnad med en byggkostnad på över 100 miljarder dollar. Ströva omkring i 3100 möblerade rum på tillsammans 340 000 kvadratmeter i tolv våningar.

Badorten Mamaia

Badorten Mamaia. Foto: Yerdna

Är man ute efter en härlig solsemester och nöjesliv med restauranger, barer och klubbar, är Mamaia dit man ska bege sig. Beläget på en 8 km lång strandremsa i södra Rumänien med mängder av hotell är det klart landets populäraste badort.

Historiska minnesmärken

Constanta Casino. Foto: Relutzzu

I Kuststaden Constanta, 20 minuters bussresa från Mamaia, kan man få uppleva historiens vingslag. Under lång tid var Rumänien en romersk koloni (därav landets namn) och innan dess hade även grekerna en del ärenden i trakten. Många minnesmärken från antiken finns att beskåda i Constanta, bl.a. på ett historiskt museum med tillhörande romerskt bad.

ROMAN MOSAIC. Foto: Strainubot

Donaudeltat

Photo: Dr Gábor Turcsányi and Dr Irén Siller

Donaudeltat, en labyrint av kanaler, floder och sjöar kring Donaus utlopp vid svarta havet, är Europas tredje största delta. Där kan du få uppleva mer än 300 fågelarter och 160 fiskarter.

Vandring i Karpaterna

Bigar kaskad Foto: Stelian Porojnicu

I natursköna bergskedjan Karpaterna finns flera vandringsleder, med mängder av rovdjur, inte minst björn. För att minska riskerna under denna underbara naturupplevelse, rekommenderas man dock att vandra i grupp och prata högljutt. Dessutom kan det vara lämpligt att ta kontakt med Romanian Mountain Rescue Service i Salvamont för att ta reda på aktuella förhållanden.

Transfagarasan. Foto:bucurestifm

Shopping i Bukarest

I Bukarest kan man både handla traditionella rumänska varor och märkeskläder tillverkade i Rumänien till betydligt lägre priser än i Sverige. Till de förra kan nämnas handbroderade dukar, träsniderier, keramik och ullprodukter. Vad gäller märkeskläder ska dock sägas att om de är alltför billiga handlar det troligen om piratkopior.

Restauranger

The Old centre "Centru Vechi". Foto: fixtravel

I större turistorter, som t.ex. Bukarest och Mamaia är restaurangutbudet stort, men både lokala och internationella kök. På mindre orter kan man dock oftast enbart njuta av det rumänska köket. Tochitura (stekt kött i pepparsås med mamlia (polenta) och stekt ägg) och Sarmale (rumänska kåldolmar) rekommenderas varmt.

Vill du ha en annorlunda, prisvärd och underbar semester, rekommenderas Rumänien. Om du sedan tar dig dit med bil, buss, tåg eller flyg är en annan sak. Samtliga möjligheter finns. Tänk bara på att Rumänien visserligen är ett EU-land, men de är inte med i Schengen-samarbetet, så du måste ha ditt pass med dig.

Om du vill få en bit av nattlivet i en av de mest pulserande städer i Östeuropa, tveka inte att gå med i denna Rock City Tour. Du kommer att börja med lokala barer huvudet sedan till de mest intressanta och slutligen gå till den galnaste en.

Mats Björling - Info Express

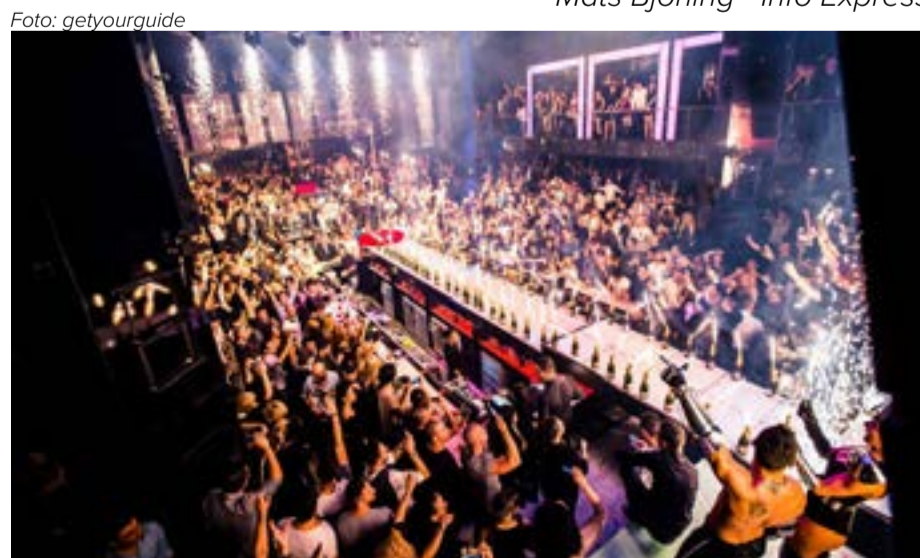

Foto: getyourguide

En liten läslista för lata sommardagar

Vi har nog alla lite till mans ett dåligt samvete som ligger och gnager. "Det finns ju så många bra böcker som jag ännu inte har läst. Nog borde jag väl hinna med några av dem i alla fall?" Och det är nog inte helt ovanligt med att man dövar detta surrande med att "till sommaren, då ska jag allt..." Men så kommer sommaren och det visar sig att man har en hel del att göra ändå. Och när väl chansen dyker upp är man långt ifrån ett bibliotek och man har glömt alla titlar på böcker som kändes så viktiga att läsa för bara några månader sedan.

Med anledning av detta har vi på Info Express satt ihop en liten lista på underbara böcker att ta med sig ut i hängmattan, att läsa på stranden, att tillbringa alltför heta nätter tillsammans med eller mysläsa med barnen. Hälften publicerades i juninumret. Andra halvan kommer här nedan. Listan är långtifrån fullständig och kanske inte en enda av böckerna på vår lista hade hamnat på din. Men vi hoppas ändå att den ska ge dig lite tips och få igång det där läsandet som du ju trots allt velat sätta igång med så länge.

Böckerna är uppdelade i fyra grupper. Klassiker och Feelgood-romaner publicerades båda i juninumret, så nu är det alltså dags för Kulturmöten och Barnböcker. Att romanerna nedan är numrerade ska absolut inte tas som en ranking. De är alla, på sitt sätt, lika bra.

Kulturmöten

Egentligen skulle också de böcker som här följer kunna räknas in bland feelgood-romanerna, men eftersom de alla också har ett tema som på olika sätt handlar om möte mellan olika kulturer och etniciteter, får de här gå under en egen rubrik.

1. Ett öga rött – Jonas Hassan Khemiri. Khemiris debutroman från 2003 som handlar om 15-åriga Halims liv i Stockholm. Boken är skriven i dagboksform på en egenkonstruerad förtortssvenska. Det kan kännas jobbigt i början, men bara efter några sidor är du inne i det och då är det en både lättläst och humoristisk bok som ger både inblick och aha-upplevelser.

2. Shantaram – Gregory David Roberts. På 80-talet begick Australiensaren Roberts en rad väpnade rån och hamnade i fängelse. Detta är berättelsen om hur han lyckades rymma och ta sig till Bombay där han hamnade i stadens undre värld, men framför allt är det en niohundra sidor lång kärleksförklaring till Bombay och dess invånare. Och sin historia till trots är Roberts en mästertlig författare. Väldigt svårt att lägga ifrån sig.

3. Little Bee – Chris Cleave. När den 18-åriga nigerianskan Little Bee äntligen släpps från flyktingförläggningen utanför London där hon suttit i två år har hon ingen aning om vad hon ska ta sig till. Hon har inga pengar och inga kontakter. Det enda hon har är ett visitkort hon fått av en engelsman hon mötte på en strand i Nigeria. Det som följer är både roligt, sorgligt och utmanande. En roman som stannar kvar långt efter att man slagit ihop boken.

4. Memorys bok – Petina Gappah. Memory är en ung kvinna som sitter på Death row i Zimbabwe, anklagad för mord på den vite mannen Lloyd Hendricks. Hon skiljer sig dock tydligt från sina medfångar. Dels därför att hon är bildad, men framför allt därför att hon är albino. I väntan på sitt straff skriver hon ner sin historia, i ett försök att få straffet omprövat, och långsamt får vi reda på hur det egentligen gick till.

5. Analfabeten som kunde räkna – Jonas Jonasson. Egentligen kanske denna bok inte riktigt kvalificerar sig bland de andra; den är inte riktigt finkultur. Men jag trivdes väldigt bra i sällskap med Nombeko Mayeki, analfabeten från Soweto som hamnar i den internationella storpolitiken. En bok med mycket humor och med ett tydligt budskap om alla människors lika värde.

Barnböcker

Sommar innebär inte bara att man ska ligga för sig själv och läsa mysromaner. Sommar innebär också att man ska läsa ännu mer för barnen än normalt.

1. Ronja Rövardotter – Astrid Lindgren. Trots att det gjorts en fantastisk film av Tage Danielsson och sedan ytterligare en av Studio Ghibli, är upplevelsen av att läsa romanen tillsammans ändå klart att föredra.

2. Pippi Långstrump – Astrid Lindgren. I princip alla Astrid Lindgrens berättelser har blivit film. Och de flesta av dem med den äran. Men Pippis ordekvilibrism gör sig ändå allra bäst i svart på vitt. Pippi ger förälder och barn många tillfällen att skratta hjärtligt tillsammans.

3. Boken utan bilder – B.J. Novak. Få böcker – om någon – jag läst för mina barn har lockat fram lika många hjärtliga och porlande skratt som denna. När man läst färdigt den bes man nästan alltid dessutom

att läsa den igen, vilket man gärna gör.

4. När Leo blev uppäten – John Fardell. En lite läskig men oerhört rolig bok, med fantastiska illustrationer där man upptäcker nya saker även fjärde och femte gången man läser den, om hur Sara räddar lillebror Leo ur Glufsarens mage.

5. Mirja och pojken i det rosa huset – Sofia Nordin. En vacker berättelse om vänskap med mystiska förtecken som rör både barn och vuxen till tårar.

A Small Reading List for Lazy Summer Days

Last issue we presented – though only in Swedish – a couple of tips on classics and feelgood novels to be read in the hammock, maybe. Now it's time for novels on cultural meetings and children's books.

As I am Swedish, some of the books below are Swedish, but apart from one novel and one children's book, they are all available in English.

Cultural Meetings

These books are, admittedly, also feelgood novels, but as they all are about meetings between different cultures, they ended up under this headline.

1. One Eye Red (Ett öga rött) – Jonas Hassan Khemiri. Khemiri's debut novel is about 15-year-old Halim's life in Stockholm. Written as a diary in heavy accented Swedish, it might not be the best book to start reading in Swedish. As it is such a good book it will, however, surely be translated into English shortly.

2. Shantaram – Gregory David Roberts. In the 80s the Australian Roberts was engaged in armed robberies and ended up in jail. This is the story about how he managed to escape and get to to Bombay where he ended up in the city's underworld. But above all it's a declaration of love to the city and its people.

3. Little Bee – Chris Cleave. When the 18-year-old Nigerian Little Bee is released from the refugee shelter outside London where she's spent two years she has no idea of what to do and where to go. All she has is a business card an Englishman has given to her on a beach in Nigeria a long time ago.

4. Memory's book – Petina Gappah. Memory is a young woman on death row, accused of having killed a wealthy white man. In waiting for her sentence she writes down her story and little by little the reader gets to know the true story.

5. The Girl who Saved the King of Sweden (Analfabeten som kunde räkna) – Jonas Jonasson. Nombeko Mayeki, the illiterate from Soweto, ends up in international politics. A lot of humour and a message of everybody's equal value.

Children's Books

Summer is not only about one's own enjoyment. So here are some books to read aloud, with or without children around.

1. Ronja, the Robber's daughter (Ronja Rövardotter) – Astrid Lindgren. A Swedish list without Astrid Lindgren is practically unthinkable, and this is one of her best.

2. Pippi Longstocking (Pippi Långstrump) – Astrid Lindgren. Although almost all of Astrid Lindgren's books have become films, a book is always better, and especially Pippi's funny lines are funnier in writing.

3. The Book With No Pictures – B.J. Novak. Few books – if any – has made me and my children laugh as much as this book, which forces you as the reader to make all kinds of silly sounds.

4. The Day Louis Got Eaten – John Fardell. A somewhat scary but enormously funny book, with amazing illustrations, in which you find new things even the fourth and fifth time you read it. About how Sarah saves her little brother from the belly of the Gulper.

5. Mirja och pojken i det rosa huset (Mirja and the boy in the pink house) – Sofia Nordin. A very beautiful and sort of mystical story about finding a new friend that unfortunately isn't available in English yet. But it will be, I'm pretty sure.

Fördomar

Ett gäng utländska ligister hade lagt beslag på barnens hörna och nu skulle de snart bli så högljudda och bråkiga att också mitt lokala bibliotek måste stängas.

När jag senast gjorde ett besök på mitt lokala bibliotek satt en skara ungdomar i lägre tonåren där runt det bord som väl egentligen är avsett för yngre barn. Stolarna är helt klart för låga för dem och de hade uppenbara svårigheter med sina ben som ringlade runt som rastlösa kobror i en ormgrop.

Jag förfärades en aning över denna syn och tänkte att det ju inte är rimligt att dessa halv vuxna stjäla barnens plats; där ska ju de sitta och rita teckningar till biblioteket eller till Mor och Far, eller möjligen långsamt stava sig igenom bilderböcker de funnit i bokställen runt sin plats. Men eftersom jag åkt dit utan barn och inte kunde upptäcka ett enda barn i göra-teckningar-till-Mor-och-Far-åldern på hela biblioteket, lät jag saken bero.

Med det menar jag att jag underlät att gå fram till dem för att be dem resa sig, inte att jag slutade tänka på saken.

Det var ju inte så länge sedan man läste om bibliotek som tvingats stänga p.g.a. alltför högljudda och bråkiga ungdomar, och även om det kanske inte var direkt uttalat kunde man ana att de ungdomar det pratades om inte var av svensk härkomst. Jag sneglade bort mot dem som nu lagt beslag på mina barns ställe och kunde torrt konstatera att gruppen helt saknade såväl blåa ögon som blondt hår. Och kunde jag inte också uppfatta en viss brytning i det som sas?

När den ene av pojarna så höjde rösten en aning blev brytningen väldigt tydlig och mina fördomar fick den bekräftelse jag bara gått där bland hyllorna och väntat på: Ett gäng utländska ligister hade lagt beslag på barnens hörna och nu skulle de snart bli så högljudda och bråkiga att också mitt lokala bibliotek måste stängas.

Ljudnivån hann dock aldrig stiga till störande höjder innan en av de andra pojarna väste "Sch! Visa lite respekt, mannen. Vi är på ett bibliotek." En av flickorna förstärkte budskapet genom att ilsket viska: "Skärp dig!" varvid ljudnivån åter sjönk till samma knappt urskiljbara nivå den varit på när jag kom in på biblioteket.

Jag skämdes. Här hade en skara väluppfosttrade ungdomar gått in på biblioteket, som ju ska vara en plats för alla, kanske för att de inte hade någon annanstans att gå, kanske för att de gillade atmosfären och doften av böcker, kanske för att det alltid var där de träffades. Och eftersom det på vårt bibliotek inte finns något annat ställe där en grupp människor kan sitta tillsammans och inga barn fanns i lokalen, hade de satt sig runt barnbordet, trots den obekväma sittställningen. Och så kommer jag in och dömer. Rykten och fördomar, som jag egentligen inte tror på, och ett stänk fullständigt obefogad rädsla, hade fått mig att döma ut gruppen. Jag visste ju ingenting om dem. Jag hade ju över huvud taget ingenting på fötterna. Det är ju fullt möjligt att ungdomar på andra ställen, formade av omständigheter jag heller inte känner till, stört så mycket att ett fåtal bibliotek tvingats stänga (det finns i runda slängar 1500 bibliotek i Sverige – alla skolbibliotek oräknade – och enligt uppgift är det fråga om fem eller sex av dessa som tvingats stänga), men detta säger ju ingenting om den grupp som nu satt och diskuterade någonting jag omöjligen kunde uppfatta då de viskade av respekt för mig.

Jag började fundera på alla dessa människor under historien som begabbats och bespottats, förföljts och till och med dödat p.g.a. att de tillhört en grupp som majoriteten – oftast p.g.a. oriktiga rykten – var rädda för. Jag tänkte på afrikaner i USA och i Sydafrika, afrikaner i alla andra länder utanför Afrika, Muslimer i icke-muslimska länder, icke-muslimer i muslimska länder, protestanter i katolska länder, katoliker i protestantiska länder, romer och kurder, invandrare i allmänhet, homosexuella o.s.v. Och jag tänkte på ungdomar. Ungdomar i alla tider har alltid bespottats av vuxenvärlden som glömt bort att de själva en gång tillhört denna grupp.

Jag vet att vi i Sverige är ganska toleranta och att utsatta grupper förmodligen har det mycket värre i andra länder, men på senare år har en förändring skett, och när även jag, som ändå ser mig själv som ganska fördomsfri, reagerar som jag gjorde finns det något att verkligen vara rädd för.

Jag sneglade på killen som nyss sagt åt sin kompis att visa mig respekt. Han kan inte ha det lätt. Att vara invandrare, muslim, afrikan och tonåring på en gång är inte precis en guldsits.

Så kom en mamma in med sin femåriga dotter.

"Kom, vi sticker", viskade någon i gruppen, "det är hennes bord", varpå hela gruppen långsamt släntrade ut ur biblioteket och ut i det härliga sommarvädret. Det enda som hördes var flickan som pratade med sin mamma.

Prejudice

A gang of foreign hooligans had taken the children's corner and now they were about to become so loud and rowdy that my local library would have to close down too.

Last time I made a visit to my local library a gang of youths in their lower teens were sitting around the table that is really meant for younger children. The chairs were clearly too low for them and they had obvious difficulties dealing with their legs which coiled around like restless cobras in a snake pit.

I was somewhat appalled by this sight and thought it wasn't really appropriate that these half-adults should steal the children's spot; this is where they are supposed to sit drawing pictures for the library or for Mum and Dad, or possibly slowly spell through picture books they've found in the shelves around their spot. But as I hadn't come there in company of my children and I couldn't detect one single child in the drawing-pictures-for-mum-and-dad age in the entire library, I let it slip.

With letting it slip, I mean I didn't go up to them to ask them to leave, I don't mean I stopped thinking about it.

It wasn't long ago I read about libraries having to close down due to way too loud and rowdy youths, and although it wasn't said in so many words, you got the feeling that the youths in question were not of Swedish origin. I leered at the ones who now had occupied my children's spot and I could quite easily detect that they lacked both blue eyes and blonde hair. And didn't I hear some sort of accent in what was said?

When one of the boys raised his voice a little, the accent became very clear and my prejudices got the confirmation I had been waiting for while strolling along the shelves: A gang of foreign hooligans had taken the children's corner and now they were about to become so loud and rowdy that my local library would have to close down too.

The sound level, however, never got the chance to reach any disturbing heights before one of the other boys hissed: "St! Show some respect, man. We're at a library!" One of the girls strengthened the message by angrily whispering: "Shape up!" whereupon the sound level sank to the hardly audible murmur it had been when I first entered the library.

I felt ashamed. Here a body of well-behaved youngsters had entered the library, which, after all, is supposed to be a place for everybody, perhaps because they had nowhere else to go, perhaps because they liked the atmosphere and the smell of books, perhaps because this was where they always met. And since, in our library, there is no other place where a group of people can sit together and there were no children in the vicinity, they had gathered around the children's table, in spite of the uncomfortable seat position. And here I come all judgemental. Rumours and prejudices, that I really don't believe in, and a drop of unmotivated fear, had made me condemn the whole group. I knew nothing about them. I had nothing on them. It is fully possible that youngsters in other places, formed by circumstances I neither know anything about, had been so disturbing that a few libraries had to close (there are around 1500 libraries in Sweden – school libraries not counted for – and reportedly five or six of these have had to close down), but this says nothing about the group now sitting discussing something I didn't know anything about as they whispered in respect of me.

I began thinking about all these people in history that had been mocked and spat upon, persecuted and even killed, because they belonged to a group the majority – most often because of false rumours – were scared of. I thought of the Africans in the US and in South-Africa, Africans in all other countries outside of Africa, Muslims in non-Muslim countries, non-Muslims in Muslim countries, Protestants in Catholic countries, Catholics in Protestant countries, Romani people and Kurds, immigrants in general, homosexuals and so on. And I thought about youths. Youths have in all times been spat upon by the grown-ups, who have forgotten they also once belonged to this group.

I know that in Sweden we are fairly tolerant and that exposed groups probably have a much better situation in Sweden than in most other countries, but lately there has been a significant change, and when also I, who see myself as pretty broad-minded, react as I did, then there is cause for alarm.

I leered at the guy who had told his friend to show me respect. It can't be easy. To be immigrant, Muslim, African and teenager at the same time is not exactly a perfect situation.

In comes a mother with her five-year-old daughter.

"Come, let's go," someone in the group whispered, "it's her table," whereupon the whole group slowly sauntered out of the library and into the lovely summer weather. The only thing you could hear was the girl talking to her mum.

Elcykelbidraget förändrade familjens livsstil

När familjen Lagerqvist på Kungsholmen flyttade hem till Sverige tog de ett avgörande beslut: bilen ska säljas, och en elcykel ska köpas. Elcykelbidraget gjorde sitt till – och nu har de fått tillbaka elcyklepremien, som motsvarar en fjärdedel av totalpriset på ellastcykeln de köpte.

Elcykelförsäljningen rusar enligt branschen. Enligt en prognos för innevarande period som publiceras i Svensk Cyklings Cykeltrendrapport kommer det att säljas mellan 120 000 och 150 000 elcyklar, vilket innebär fördubbling av försäljningen. I samma rapport publicerades en Sifo-undersökning som visar att så många som nära 4 av 10 svenskar (38 procent, en ökning med 2 procentenheter från föregående år) kan tänka sig att köpa elcykel.

Regeringens elcykelbidrag som införts för att en positiv knuff att få fler att köpa en elcykel och välja cykeln framför bilen, bussen eller tåget för miljöns skull.

Positivt inställda var också Joakim Lagerqvist och hans familj, fru och två små barn, som för drygt ett år sedan flyttade hem till Sverige efter en längre sejour i Australien. Idag bor de på Kungsholmen i Stockholm.

De hade bil när de flyttade till Sverige men gjorde sig av med den i höstas, i samma veva köpte de sig en elcykel. Det blev början på en ny livsstil, en bilfri sådan:

– Cykeln är ett bättre alternativ när man bor centralt som vi. Det är enkelt och smidigt, det går fort att komma dit man ska och parkering är lätt att hitta. Att cykla är en frihet och en härlig känsla. Vi har fler cyklar än vår ellastcykel, dels balanscykel till vår yngsta, en trampcykel till vår 5-åring samt två stycken fällbara cyklar. Elcykeln blir dock ett starkare alternativ till bil, säger Joakim Lagerqvist.

Valet föll av naturliga skäl på en ellastcykel för familjen:

– Vi hade redan en lastcykel men den var ganska tung att köra, den blir ju det med ett extra däck och två barn. Med hjälp av en elmotor kan man ta sig längre distanser väldigt mycket enklare. Bidraget gjorde att jag tog ett beslutet att köpa en ellastcykel redan i oktober, säger Joakim.

Ellastcykeln kostade cirka 40 000 kronor, så familjen Lagerqvist maxade i princip taket för hur stor elcykelpremien kan bli, 10 000 kronor.

– Det gör stor skillnad! Det är tveksamt om jag hade köpt cykeln utan bidraget, beslutsprocessen hade åtminstone blivit mycket längre. Vi kommer nog köpa fler elcyklar! Våra två små barn växer ju någon dag ur elastcykeln, då kanske vi säljer den och köper andra elcyklar istället.

Källa: Svensk Cykling

Carmens kosmetik

Vaxning kvinnor

Brasiliansk vaxning - 350:-

Hela kroppen 1200 :-

Ansiktsbehandlingar

från 399:-

Cellulitbehandling

Tel: 0768.54.51.04

www.carmenskosmetik.se

Risker med förpackat vatten/ flaskvatten

Den varma sommaren innebär att betydligt fler konsumerar mer vatten. Vattenflaskor radas upp på varandra i högar vid ingångar i affärer och säljs styckvis, affärer tävlar om att sälja allt billigare och företag konkurrerar om att ha den godaste smaken på marknaden samtidigt som nyheter visar ett fint väder framöver och samhället hetsar oss till en överflödig vattenkonsumtion. Men om svenskt kranvatten är lättillgängligt och av bra kvalité, varför finns det företag som tjänar bra på att sälja vatten?

Man kanske handlar för att man är törstig och inte har vatten med sig, eller för att man tycker om en viss typ av smak eller föredrar att dricka kolsyrat vatten, men är det verkligen det bästa man kan göra? Bortsett från skadan plasten gör på miljön, kan man också skada sin kropp genom att dricka från vissa flaskor gjorda av plast. Undvik plast som är markerad med en 3:a eller 7:a, då den här typen av plast kan, vid upphettning, ge ifrån sig kemikalier som bisfenol A (BPA på engelska). Flaskor av plast, som är BPA-fria, kan istället ge ifrån sig kemikalien bisfenol S (BPS) vid upphettning.

Båda kemikalier ligger bakom en hel rad hälsoproblem, även om man får de i sig i en ytterst liten kvantitet. Kemikalierna kan hämma östrogen och ha en allvarlig effekt på det endokrina systemet, dvs kopplingen mellan en viss del av hjärnan som bildar hormoner och alla organ som bl.a. kontrollerar metabolism och sexuell reproduktion. Flera studier pekar på att människor som ständigt utsätts för BPA och BPS har en högre risk för att utveckla sjukdomar som diabetes och cancer och besvär som astma, och studier gjorda på djur visar att foster som utsätts för dessa kemikalier kan orsaka en försämrad utveckling av hjärnan och immunförsvaret och detta kan också vara ärftligt för kommande generationer. Förutom förhöjda risker för sjukdomar som diabetes och cancer, kan man också få en förhöjd risk för hjärtsjukdomar, och detta misstänker forskare beror på att kemikalierna är kopplade till högt blodtryck, vilket ofta orsakar hjärtsjukdomar.

Inte nog med en ökad sannolikhet att drabbas av sjukdomar, kan det också försvåra för kvinnor som försöker att bli med barn att bli gravida. Eftersom BPA imiterar östrogen när ämnet väl är inne i kroppen, kan det inskrida mellan olika stadier av graviditeten. Detta är en slutsats som man drog efter upprepade studier där forskare har kommit fram till att män och kvinnor med höga nivåer av BPA i deras blod, urin och på arbetsplatser, hade en mindre chans att få barn genom IVF.

Men om man sköljer flaskorna noga? Blir det bättre då? Det som kan hända när man konstant fyller på flaskorna igen och igen är att bakterier bildas. Då de flesta bakterier är ofarliga, kan det ändå samlas bakterier som är dåliga för människor och leda till influensa och förkylningar. Om man använder flaskor av plast mindre, undviker man lättare risken för att "onda" bakterier samlas i flaskan.

Vad ska jag dricka då? Vatten är ju betydligt mer hälsosamt jämfört med läsk och saft, och dessutom så har inte vatten lika stor miljöpåverkan som andra drycker, då det i princip bara är renat vatten som förpackas och försäljs. Istället för att köpa vatten, kan man köpa miljövänligare flaskor av metall eller av glas som man kan återanvända, och som inte är gjorda av plast. Om man verkligen är törstig och inte har ett annat val än att köpa något från affären, är valet av plast det bästa man kan göra för sin hälsa. Istället för att köpa en vattenflaska som är markerad med en 3:a eller 7:a, kan man istället välja plast markerad med en 1:a, 2:a, 4:a eller 5:a, som anses vara säkrare för konsumtion. Tänk isåfall bara på att återvinna flaskan och minimera en framtida användning i allra största mån.

Nu hoppas folk givetvis att det vackra vädret fortsätter, och med en ökad kunskap angående PET-flaskorna som vattnet vistas i kan man göra fler hälsofrämjande val.

Bianca Mihai - skribent Info Express
hello@infoexpress.se

Stop Drinking Bottled Water. Author: Susan Patterson

Grilla med Gejo!

Handla i en riktig KÖTTBUTIK, så vet du vad du får!

Grillspett	fr 15:-/st
Högrevsfärs	129:-/kg
Oxfile	
hel Gäller v27-28	299:-/kg
Fläskfile	
helputsad, svensk	139:-/kg
Amerikansk ryggbiff	
mör som smör	399:-/kg

T-Bone 299:-/kg

IBERICO Racks	
- Hel eller halv	269:-/kg

KOCKEN REKOMMENDERAR
Olika såser • Kryddsmör
Hemlagade korvar

Välkommen in!

GEJO
Köttbutik för matglada
040 - 91 87 02

Erikslustv. 34,
Tel 91 87 02

Knivgatan 11
Tel 91 87 01

Vard 10-18
Lördagar 9-14

“Thinking Out Loud” påstås vara plagiat

Ed Sheeran blir stäm på 100 miljoner dollar för att hans hitlåt “Thinking Out Loud” från 2014 anses ha plagierat Marvin Gayes “Let’s Get It On”. Detta för att “Thinking Out Loud” enligt flera dokument som berör fallet, påstås kopiera bl.a. rytm, tempo, bas och melodi i “Let’s Get It On”. Fallet tas till domstol av företaget Structured Asset Sales. I domstolen kommer Amy Wedge, som är en av låtskrivarna till “Thinking Out Loud”, tillsammans med Sony/ATV Music att försvara Ed Sheeran. Artisten har fortfarande inte kommenterat händelsen. Ett liknande fall har tagits till domstol förr, då Sheeran stämde av Edward Townsend år 2016, en av låtskrivarna till “Let’s Get It On”, av exakt samma skäl. Han har då förnekat att ha plagierat låten.

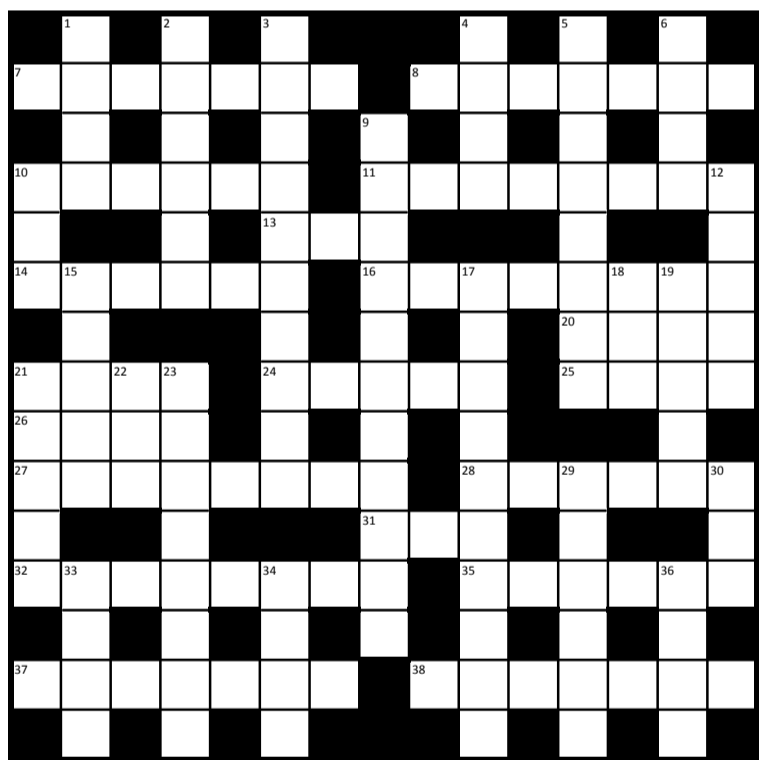
Sångaren och låtskrivaren har också blivit stäm på 20 miljoner dollar för problem med upphovsrätten till låten “Photograph”, då låtskrivarna till Matt Cardles “Amazing”, Thomas Leonard och Martin Harrington, anklagade artisten och den andra låtskrivaren till “Photograph” för att ha ”kopierat melodin ton för ton” och att det kopierade materialet tog upp nästan halva låten, utan att låten tillskrevs de båda låtskrivarna. Fallet lades då ned efter att båda parter kommit överens om en uppgörelse.

Bianca Mihai - skribent Info Express
hello@infoexpress.se

Ed Sheeran. Foto: Eva Rinaldi from Sydney, Australia

KORSORD

Lodrätt

- Ma som Na.
- Kan göras av och tas med bräda.
- Magi.
- Ur som Os.
- Svar.
- Är viss jord.
- Med vikt och tyngd.
- Ofta i samband med at.
- Utan vikt och tyngd.
- Paris antagonist.
- Nedsättande.
- Kan vara skamfylld.
- Innebär förhoppningsvis att läsa saga.
- Instängd.
- Lång lagdel.
- Maugham.
- Därifrån kom lattjo tje.
- Hennes kan det vara som man kan be om.
- Hänger ibland ihop med L15.
- För bak, negativ och entré.
- Augusts nevö.

Vågrätt

- Pamp.
- Den svarta pärlan.
- Vid sådana kan man ibland fylla på sina.
- Önskade många att Anders gjorde.
- En av nittiofem.
- Beskrevs av Sofokles.
- Är bättre bilar.
- Var en omdebatterad fas.
- Bekämpade vissa brott i Malmö fram till januari 2010.
- Baklänges skriver du i den.
- Skarva.
- Claudius adoptivson som fått oförtjänt dåligt rykte.
- Beredning som låter som sockret gjorde.
- Vandal.
- Jakobs önskade lön.
- Fantasi.
- Är nog favoritroman.
- Post festum.
- Knorr, fobi och båg.

Den först öppnade rätta lösningen skickades in av A. Johansson. Vänligen kontakta oss med adress, så levererar vi tidningen året ut.

- Vem är det som sitter där borta?

- Ja, inte är det jag, i alla fall.

Ta en bild på din lösning och skicka den till hello@infoexpress.se. Ange "Korsord juli" som ämne. Vinnaren kommer att få tidningen levererad till dörren under 2018. Lösning och vinnare publiceras i nästa nummer.

Allvarligt menade frågor Serious Questions and får dumma svar Stupid Answers

med Hjördis

With Hjordis

Jag är 42 år och tycker att jag lyckats ganska väl i livet. Jag har ett chefsjobb som jag trivs med, jag har en vacker fru och två välartade barn. Så länge jag håller mig borta från mitt föräldrahem uppfattas jag som en lyckad och framgångsrik, vuxen människa. Problemet är att så fort jag träffar mina föräldrar förvandlas jag till det obstinata barn jag en gång var. Och följaktligen behandlar mina föräldrar mig som om jag fortfarande var ett barn. Det har blivit en ond cirkel som jag inte vet hur jag ska ta mig ur. Vad ska jag göra?

I am 42 years old and I think I've succeeded well in life. I have a management job that I like; I have a beautiful wife and two well-behaved children. As long as I stay away from my parental home, people see me as a successful and prosperous grown-up. The problem is that as soon as I meet my parents I turn into the obstinate child I once was, and accordingly my parents treat me as a child. It has become a vicious circle and I don't know how to get out. What am I to do?

Den vuxne sonen

The grown up son

Ja du, Bengan (jag vet att du heter Bengt, för det har jag kollat upp). Jag tänker här bortse från ditt stora problem, nämligen att du är en förbannad skrytmåns, eftersom jag verkligen känner igen ditt andra problem. Jag var själv exakt likadan. Så fort jag kom hem till mina föräldrar började jag leka med dockor, kissa på mig och dra katten i svansen. Och även om det roade mina syskon väldigt, var det ingen rolig sits. Jag var – precis som du, Käre Bengan – tvungen att göra något åt situationen. Därför tänker jag nu dela med mig av min oerhörda visdom och visa på flera olika sätt att lösa problemet:

- Det vuxna, tråkiga sättet (gå till en psykolog och red ut problemen),
- det fega sättet (sluta helt träffa dina föräldrar),
- det halvfega sättet (träffa dina föräldrar men knip käft så länge du är där, oavsett vad som händer)
- det coola sättet (hota dina föräldrar med stryk; då fattar de nog vem som är den vuxne i sällskapet),
- det välvilliga sättet (acceptera läget och se fördelen med att få gå i barndom då och då),
- det roliga sättet (häll brunsås över allihop, inklusive dig själv)

Du kan nog gissa vilken metod jag valde. Det gick inte jättebra, måste jag erkänna. Men oj, vad vi skrattade.

Hjördis

Well, Bengan (I know your name is Bengt, because I've checked). I will ignore your real serious problem, that you are a damned braggart, as I really recognise your other problem: I was exactly the same. As soon as I got back to my parents, I started playing with dolls, wetting my pants and pull the cat's tail. Although my sisters and brothers found it amusing, I didn't. I – like you, dear Bengan – had to do something about it. Because of that I am now going to share parts of my immense wisdom with you and suggest several different ways to solve the problem:

- The grown-up, boring way (visit a psychologist and straighten out your problems).
- The fainthearted way (stop seeing your parents completely).
- The half-fainthearted way (continue seeing your parents but never again open your mouth as long as you are there, notwithstanding what happens).
- The cool way (threaten your parents with a beating; then they will understand who is the grown-up in the company).
- The benevolent way (accept the situation and see the advantage in being allowed to regress every now and then).
- The funny way (pour gravy over everyone, including yourself).

I think you can guess what method I chose. It was no great success, I must admit. But by Jove, what a laugh.

Hjordis

Jag har ett problem som jag måste erkänna att jag skäms en liten aning för. Ja, ganska mycket, faktiskt. Det gäller min dotters kompis. Det är en helt underbar liten flicka med änglalockar och vackra blå ögon, men jag står inte ut med henne. Jag kan se att min dotter har väldigt trevligt tillsammans med henne, att de verkligen ger och tar och tydligt bidrar till varandras utveckling. När hon inte är här eller min dotter hos henne, längtar dottern och tjatar på mig att ge henne en smartphone eller liknande så att de kan hålla kontakt dygnet runt. Jag inser att det kan låta som att jag är svart-sjuk, men så är det absolut inte. Jag gläds med min dotter och att hon hittat en så bra kompis. Det är bara det att jag inte står ut med henne. Jag blir nästan illamående när hon kommer genom dörren. Hon är liksom för perfekt, med sina perfekta lockar, vänliga leende och artighet värdig en prinsessa. Jag skäms för mina tankar men jag vet inte hur jag ska bära mig åt. Snälla hjälp mig.

Förtvivlad och skamfylld

Lätt som en plätt. Häll brunsås över henne.

Hjördis

Vill du också få ett fånigt svar på en allvarligt menad fråga? Skicka i så fall in din fråga till hjordis@infoexpress.se, så lovar jag att göra mitt bästa för att du ska få ett vettigt svar.

Mvh, Hjördis

I have a problem, which, I must admit, I am a little bit ashamed of. Well, quite a bit, actually. It is about my daughter's friend. She is a really wonderful girl with angel curls and beautiful blue eyes, but I just can't stand her. I can see that my daughter has a really good time with her, that they really give and take and clearly contribute to each other's development. When she's not here or my daughter at hers, my daughter longs for her and badger me about getting her a smartphone or something similar so that they can keep in contact day and night. I realise I might sound jealous, but that is absolutely not the case. I am happy for my daughter and the fact that she has found such a good friend. It is just that I can't stand her. I almost get sick when she walks through our front door. She is like too perfect, with her perfect curls, benevolent smile and politeness worthy a royalty. I am ashamed of my thoughts but I just don't know how to act. Please help me.

Heartbroken and Shameful

Easy-peasy. Pour gravy over her.

Hjordis

Do you also want a silly answer to a serious question? Then send your question to hjordis@infoexpress.se, and I promise you I will do my worst in giving you a sensible answer.

Regards, Hjördis

**En till 100 %
oberoende tidning**

Info Express

blir Öresunds Journal

Info Express ska finnas i ditt personalrum

Info Express kommer under sommaren ut i Malmö-Lundregionen. Men fr.o.m. hösten kommer vi att finnas i hela Öresundsregionen (från Trelleborg till Helsingborg, från København till Helsingør). Vi kommer att finnas på platser där människor har tid att läsa (t.ex. restauranger, hotell och väntrum), men framför allt ska vi finnas i personalrum. Vårt mål är att tidningen ska finnas i alla personalrum i hela öresundsregionen. Finns tidningen inte i ditt personalrum? Hör av dig, så fixar vi det.

Är du vår blivande partner?

Vill du samarbeta med oss? Som Info Express partner kommer du att finna att du får en mängd fördelar. Vi vill skapa en win-win situation. För oss är det viktigt att alla lyckas, att alla tjänar på affären och att alla är nöjda. Hör av dig så att vi kan diskutera bästa möjliga villkor.

Av utrymmesskäl kommer vi inte längre att publicera bilder på våra partnerbutiker/utdelningsställen i tidningen. Dessa kan du i stället inom kort hitta i vår webbtidning.

Förutom i våra partnerbutiker, kommer tidningen att finnas på hotell, restauranger, caféer och i väntrum.

Helt enkel där människor har tid att läsa.

Av samma anledning vill vi se till att tidningen är tillgänglig i så många personalrum som möjligt. Målet är att vi ska finnas i samtliga personalrum i Öresundsregionen.

Är du vår nästa annonssäljare?

Vill du arbeta med annonsförsäljning till Öresundsregionens snabbast växande tidning? Har du körkort, god svenska och jäklaramma? Har du dessutom erfarenhet av annonsförsäljning sedan tidigare? Hör då av dig till oss!

E: hello@infoexpress.se

25 kr frivilligt, vad innebär det?

Gillar du tidningen? Då kan du swisha 25:- till 123 213 99 05

Info Express/Öresunds Journal delas ut kostnadsfritt. Men om du gillar tidningen står det dig naturligtvis fritt att swisha oss 25 kr (eller mer). Och vill du försäkra dig om att få tidningen i brevlådan är det bara att ringa, så ordnar vi en prenumeration. Oavsett om du betalar för ett ex eller en prenumeration, bidrar du till en bättre miljö, då 20 % kommer att gå till återplantering av träd.

MÅNADSHOROSKOP JULI 2018

Vädur

Inre styrka, spontan energi, självförtroende

Med den kommande andra halvan av året kommer situationen äntligen att bli bättre. De problem som uppstått på jobbet är löst och du kan göra det du tycker om igen. Ta en tur till naturen, njut av friheten. Väduren kan också förvänta sig positiv energi i relationer.

När det gäller relationer, kan Väduren njuta av fred och ömsesidig harmoni i juli. Långsiktiga relationer kommer att växa under denna period. Efter tidigare erfarenheter kommer du också att få mer kunskaper inom området arbete och karriär. Så att du kan njuta fullt ut av denna lyckliga tid.

Om du känner att du har för mycket jobb att göra, bör du prioritera eller sätta upp ett schema.

Drömmer du om äventyr? Gå ut i samhället och ”kämpa ut” ditt eget.

Bli inte desperat om du inte kan jobba p.g.a. sjukdom. Då och då har alla rätt att stanna hemma.

Oxen

Stark och envis, men praktisk och beslutsam

Arbetsituationen som kommer upp i juli kommer troligen att kräva din uppmärksamhet igen. Lyckligtvis blir det inte ett komplicerat problem, så allt kommer att lösas på ett tag. Hur som helst, denna situation ger en chans att visa dina färdigheter och sticka ut från andelen andra arbetare. Du bör också ta hand om din hälsa, även om det är varmt. Det kommer att lösas på ett tag.

Tvister som uppstår kring dig kan du också förhindra genom några ärliga samtal i juli. Sanningsenliga ord kan skada i början, men med tiden visar det sig att det var ett bral val. Ingen tycker om att du ligger på dem. Oxen kan se fram emot en försoning, som kommer att vara söt.

Bli inte frustrerad när möten drar över på tiden. Det kan hända lite då och då.

Du är mycket lyunnig. Fundera på om det är en bra idé att infoga lite ordning och ett regelbundet schema i ditt liv.

Tvillingarna

Kommunikativ och artig karaktär med ett sinne för humor och kreativitet

Stjärnorna lovar Tvillingen en stor chans när det gäller relationer. En intressant person kommer att dyka upp i ditt liv och deras företag kommer bokstavligen att ställa under en stavning. Du kommer att träffa rätt anteckning omedelbart och kvällar som spenderas tillsammans kommer att tyckas som en självklarhet. Du är helt avslappnad när du följer med dem. Glöm inte att fokusera på ditt arbete i juli.

Vändpunkten kommer med den första månaden av semestern. Juli kommer att ge positiv energi till en karriär för Tvillingarna. Slutligen kommer du att kunna uppnå dina mål. Allt verkar nästan inom räckhåll. Det kommer att bli en del nedtrappanden och bakåttrippanden. Var försiktig så du inte missar något.

Har du under lång tid haft ögonen på en bättre position på jobbet, så är nu kanske precis rätt tid. Men du måste jobba väldigt hårt.

Denna dagen har de bästa förutsättningarna för intellektuellt baserade aktiviteter. Ta dig tiden att lära dig någonting.

Vill du gå ner i vikt bör du först och främst skära ner på alkoholen.

Kräftan

Emotionell men mottaglig karaktär, lyunnig och avvaktande

Juli kommer inte att medföra några nya händelser inom karriärområdet. Varje kräfta bör rikta uppmärksamheten på ett annat sätt. Tillbringa lite tid med din familj, ta in ditt samvete och du kommer säkert att få reda på att du nyligen har försummat dem lite. Din tid kan också spenderas på självutveckling - både fysiskt och mentalt.

En harmonisk och avkopplande period väntar Kräftan i juli. Stjärnorna är i rätt position, och du är på en säker plats. Gå på semester och ladda din energi. Om du tillbringar denna tid i ett par, kommer ingenting att vara i vägen för er harmoni. Det blir inga tvister.

Det är inte värt det att hjälpa någon som inte vill ha hjälp. Du kan använda din energi på mycket bättre sätt.

Hoppa inte över regelbunden träning. Du kommer se att det ger resultat.

Undvik frestelsen att ge stora viktiga löften eller förändringar. Det duger ingenting till.

Lejonet

Modig, självförtroende, bestämd och öppen är lejonet

Situationen i det personliga livet kommer nu att lugna sig ner. Branden i din passion släcker, men just nu kan ett förhållande för livet födas. Juli är visserligen fördelaktigt för långsiktiga relationer. Enligt horoskopet bör Lejonen vara försiktig med sin hälsa. Du kan bli utsatt för några mindre skador på grund av ouppmärksamhet, men även de kan leda dig från ditt spår.

Den erfarenhet du har fått så långt kommer äntligen få sina fördelar. Du kan enkelt hantera krisen och lösa allt. På jobbet, kommer du att belönas. Juli kommer så småningom att bli en bra månad, efter att övervunnit inledande svårigheter. Lejonet förtjänar verkligen en semester.

Du är för lat för att tävla med din konkurrent. Låt honom vara så tröttnar han.

Du bör unna dig med entusiasm testade aktiviteter. Nu är ingen bra tid för att experimentera.

Överväg situationen och sätt upp prioriteringar. Att stressa upp sig över mindre bekymmer är onödigt, och det är inte bra för din hälsa.

Jungfrun

Försiktig, uppmärksam men intelligent och noggrann är jungfrun

Under påverkan av ett starkt moraliskt medvetande kommer Jungfrun äntligen att sortera sina prioriteringar i juli. I både karriär och personligt liv. En befriande känsla väntar på dig. Du har äntligen dina värden sorterade ut och kan fortsätta med din plan. Om du håller fast vid det kommer du säkert att nå ditt drömmål.

I juli kan Jungfrun förvänta sig en lugn och stabil period. Stjärnorna kommer slutligen att vara i rätt position. Efter många långa månader tillbringade mestadels på jobbet, kommer du äntligen ha mer fritid och tillräckligt utrymme för att ägna dig själv utan också för andra. Du kan ladda din energi genom energin i naturen.

Ordet ”kreativ” säger dig inte mycket nuförtiden. Du har haft bättre dagar, men bli

inte upprörd över det.

Skyldigheter och all annan typ av bearbetning passerar mycket snabbt. Stjärnorna gynnar dig.

Tänk på dig själv och lyssna på din kropp. Du borde inte pressa gränserna hela tiden. Tacka nej till kvällens inbjudan och stanna hemma och slappna av istället.

Vågen

Rättvis, sympatisk, harmoni och intellekt

Denna månad kommer stjärnorna att ändra sin position. Vågen kommer säkert att kunna lita på stöd och hjälp. I juli, tveka inte att återvända till förmån för den person som lånar dig en hjälpande hand så snart du har möjlighet att göra det, oavsett om det är din partner, familjemedlem eller vän. Din hälsa kommer att vara stark under denna period, du behöver inte frukta någonting, inte ens skador.

Vändpunkten kommer i juli 2017 när du underskattar dina alternativ och kommer att ladda för mycket på en gång. Du kommer att försöka lösa alla problem på en gång, men bara trassla i alla dessa komplexa uppgifter och göra saker ännu värre för dig själv. För stress, kan Vågar bli lättade bäst i sällskap med vänner.

Du är självsäker i det du gör, på sätt lyckas du övertyga många människor och även inspirera dem.

Om du känner att du inte kan vara en god kamrat bör du stanna hemma. Ingen kommer bli arg.

Skorpionen

Observant kämpe, förutseende och empatisk mot andra

I juli kommer varje skorpion att uppmärksamma sin karriär. Du tänker inte ens på semester. Arbetet är glatt och uppfyller för dig, så du har inga motivationsproblem. Dessutom är det en stor flykt från det personliga livet, där saker kanske inte är så ljusa. Du kommer att rensa huvudet perfekt, till exempel, medan du tar en promenad i naturen.

På grund av tidigare erfarenheter kommer Skorpionen stanna upp en stund och samla sina tankar. I juli kommer det att bli nödvändigt att utvärdera dina prioriteringar och mål. Fram till dess kommer du planlöst vandra runt och kommer att verka stängd och oppnåelig för människor i din omgivning. Den här gången, förvänta dig inte hjälp. Detta är de enda tankar som du behöver för att hantera dig själv.

Om du känner att du har för mycket jobb att göra, bör du prioritera eller sätta upp ett schema.

Om du inte gillar vad du ser i spegeln, så börja göra någonting åt det!

Skytten

Målmedveten, energisk och fylld med längtan och ansträngning

Efter den föregående hektiska perioden kommer Skytten äntligen att ha sin välförtjänta vila. Ta en tur med vänner eller planera en semester. I juli är läget på jobbet ganska lugnt, så du behöver inte vara orolig för att du saknar information under din frånvaro. Din hälsa kommer också att vara mycket stark.

I juli enligt horoskopet, kommer särskilda svårigheter i relationer komma. Du kommer att behöva arbeta ganska hårt och börja spendera mer tid här, så på grund av din ökade frånvaro och rastlöshet, kan du att mötas med viss skepsis från din partner. Skytten bör ha i åtanke att gräl och aggression kommer inte att lösa någonting i det här fallet.

Skjut inte upp sådant till morgondagen som du kan göra nu. Detta är dubbelt sant just nu.

Ditt arbete flyter på bra. Känn dig fri att påbörja ett långsiktigt ”projekt”.

Stenbocken

Konservativa stjärntecken är praktiska, försiktiga, envisa och allvarliga

Juli lovar en gradvis lugnande i arbetet med Stenbockens liv. Efter de tidigare svårigheterna kommer du äntligen att få den välbehövliga vilan. Det kan dock finnas familjeproblem. En dold hemlighet kan komma till ljuset eller en oväntad händelse äger rum. Hur som helst måste denna situation behandlas snarast möjligt. Semester måste vänta.

Stenbocken hittar förlorad harmoni i relationer i juli. Horoskopet uppmanar också att inte vägra ta emot hjälp om alltför mycket har staplats upp på en gång för dig. För mycket stress kan allvarligt skada din hälsa, och det kan förstöra kommande sommar-månaderna som kommer att vara fulla av äventyr.

Du sköter ditt jobb per automatik och dina tankar är någon annanstans. Akta dig för små misstag.

Testa något nytt för omväxlings skull. Vad som helst. Det räcker med stereotyper.

Vattumannen

Själfull och romantisk med en känsla för experimentering

Enligt stjärnorna kommer harmoni i relationer att fortsätta i juli. Nu är det kärlekens tid. Både nya obligationer och de långa kommer att blomma. Därför kommer Vattumannen att kunna konsolidera det ömsesidiga förtroendet och känna igen kärlek igen. Tack vare mycket energi kommer du också att göra de sport du gillar.

Det faktum att situationen inte fungerar som du ursprungligen trott behöver inte betyda att du inte kan göra detta till din fördel. Bara du inte ger in till depression, som du möter ibland. I juli, föredrar att koppla av och ladda inför framtiden. Vattumannen kan nu njuta av den bästa avkoppling i form av en resa eller en kort semester med vänner eller sin partner.

Följ råden du får av dina kollegor. De försöker bara hjälpa, du kanske kan bli bättre.

En konsert med klassisk musik är rätt sätt att slappna av ikväll.

Fiskarna

Blygsam och känsligt stjärntecken, de har stark självuppfattning och inspiration

Juli kan betyda, för Fiskarna, en viss form av minskning av sina ambitioner. Plattformarnas positionering är inte särskilt bekväm just nu. Om du står inför utmanande frågor måste du verkligen tänka igenom svaret och utvärdera alla fördelar och nackdelar. Du kommer inte göra fel om du släcker detta dilemma för senare.

Särskilt i juli, kommer det att bli svårt för Fiskarna att nå en nivå av tillfredsställelse. Du kommer att behöva bita ihop och ha ett högt tempo, det är bara det här sättet du kommer att kunna bekämpa och hantera alla de utmaningar som står framför dig. Denna rekommendation gäller framför allt när det gäller ditt yrkesliv. Relationer förblir stabila. Bli inte stressad på kvällen. Sätt dina oroligheter åt sidan, åtminstone en liten stund. Lyssna på din mage. Du vet att det inte är bra att äta för mycket eller att stressa i dig en måltid.

Källa: skyhoroskop.se

WWW.MIXMATAB.SE

MixMat

i Rosengård Centrum

Bra Med Mångfald

ÖPPETTIDER:

MÅNDAG-FREDAG: 08:00-19:00

LÖRDAG-SÖNDAG: 09:00-17:00